

WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMJI UMIEJĘTNOŚCI W KRAKOWIE

INDEKS

OSÓB, MIEJSCOWOŚCI I RZECZY

ZAWARTYCH W TOMIE II

PRAC KOMISJI HISTORJI SZTUKI

(Sprawozdań Komisji do badania historii sztuki w Polsce t. XI)

W KRAKOWIE

NAKŁADEM POLSKIEJ AKADEMJI UMIEJĘTNOŚCI
SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNIACH GEBETHNERA I WOLFFA
WARSZAWA — KRAKÓW — LUBLIN — ŁÓDŹ — POZNAŃ — WILNO

1923.

17014. III.

DRUKARNIA UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO W KRAKOWIE
POD ZARZĄDEM J. FILIPOWSKIEGO.

INDEKS

OSÓB, MIEJSCOWOŚCI I RZECZY

ZAWARTYCH W TOMIE II

PRAC KOMISJI HISTORJI SZTUKI

(Sprawozdań Komisji do badania historii sztuki w Polsce t. XI)

Skrocenia: b. = biskup, brk = barokowy, drewn. = drewniany, got. = gotycki, k. = kościół, kapl. = kaplica, kat. = katedra, kl. = klasztor, klas. = klasycyzy, ks. = ksiądz, ksiądz, m. = miasto, muz. = muzeum, obr. = obraz, p. = pałac, płrz. = płaskorzeźba, ren. = renesansowy, rom. = romański, r. s. = robota snycerska, rz. = rzeźba, sredn. = średniowieczny, św. = święty, U. J = Uniwersytet Jagielloński, uw. = nota u dołu strony, węg. = węgierski, z = zamek. Herby umieszczono pod ich właściwą nazwą, dodając przed nią: h.

- Adama Albrechta ryciny VI—VII.
Adam z Lublina snycerz XV r. XXIII.
Adelaidy ks. pomnik grobowy w Sandomierzu XCV.
Adoracja Trójcy św. obr. włoski z XVII w. w Oleśnicy XLIII.
Agnus Dei rz. na zworniku w Wiślicy XXIX.
akwarele L. Łepkowskiego przedstawiające ołtarz Marjacki 16.
Alberus Erasmus poeta i bajkopisarz XVI w. 124.
Albrecht I ks. pruski XVI w. XCI.
album A. Grottgera III—V; — z r. 1862 IX, X; — album rysunkowe z malowideł srebrnego ołtarza kapl. Zyg. na Wawelu 7.
Aleksander W. każe włożyć Ilijadę do skrzyni, gryzalja z XVI w. LXXXIV; — sztych z XVII w. LXXXV.
Aleksiej Michajłowicz car XVII w. LXXIX.
Amazonka, szkic tuszem A. Grottgera IX.
Ambrogio da Milano rzeźbiarz XV w. 112—116, 122.
Andrejko malarz r. 1415. XLI.
Andriolli ojciec Michała ilustratora, XIX w. LXXV.
Anichini (Anighini) Cezary architekt XIX w. LXIX.
św. Anna 69, 70; — rz. r. s. 63; — samotrzecia obr. w Felsztynie LXIX.
św. Anny ołtarz w Felsztynie LXIX.
apostołowie, rz. ołtarza Marjackiego w Krakowie r. s. 35.
dell'Aqua (dell'Acqua) Andrzej architekt XVII. architektki, ob.: budowniczowie.
architektura, ob.: budownictwo.
architektura krak. w epoce średn. wpływy obce XXXIX.
Arco trionfale, sztych z XVII w. LXIV.
artyści polscy w Rosji XVII w. LXXXIX.
Assunta, obr. Tycjana 36.
Attavante minjaturzysta XV w. 105.
August cesarz zabrania spalić Eneidę, gryzalja XVI w. LXXXIV.
August II Sas król polski LVII, LVIII.
Badia florencka, grobowiec B. Giugni XV w. 118.
de Baers Jacques snycerz XIV w. 3 uw.
Bajkowski malarz XVII w. LXXX.
Bakocz Tomasz arcyb. ostrzyhomski XV—XVI w. 105, 106, 115.
Baldtner Oswald ludwisarz XVI w. XCII.
Balickiego K. rysunki ołtarza Marjackiego 10, 16.
Baranów pałac XI w.
św. Barbara rz. r. s. w Felsztynie XVI—XVII w. LXIX.
Bardjów, ołtarz r. s. 27.
Bari Piotr malarz XVIII w. LXXI.
Baroni Helena ze Strzeleckich IX.
Beattiego W. zbiory w Glasgowie 136.
Beatrycza Aragońska król. węg. 103—105, 113, 114.
Beham Hans ludwisarz XVI w. XCII.

- Bejsce, kapł. i grobowiec Firlejów L uw.
 Benedetto da Majano rzeźbiarz XV w. 104.
 Bera Jana medaljon nagrobkowy z XVI w. w k. Marjackim w Krakowie LXXXVI.
 Bereziewicz na Litwie, k. barokowy z XVIII w. XC.
 Berlin, Kaiser Friedrich Museum, ołtarz z Wurzach, 43 uw.
 Bernard pozłotnik XV w. 85 uw.
 Beszowa k. z XV w. XLII, XLIII.
 Bianco stiukator XVII w. III.
 biblioteka Macieja Korwina 105; — Zamojskich w Warszawie XLIV.
 di Bicci Lorenzo malarz 3.
 Biecz, dzwon z r. 1382 LXXXVIII.
 Bielany pod Krakowem, k. oo. kamedułów XVIII.
 Bieliński Franciszek marszałek w. kor. XVIII w. XXII.
 Binarowa, chrzcielnica z XVI w. XCVI; — polichromja kościelna z XVII w. XCV—CIII.
 Birkowski Szymon prof. Akad. zamojskiej XVII w. LXIV.
 Birze, k. paraf. z XIX w. 51 uw.
 Bodzentyń, ołtarz r. s. 36; — tryptyk mal. 7.
 Boguchwała, k. z r. 1759 LX.
 Bohorodczany, k. kasztorny barokowy XXXVIII.
 Bojanowskiego St. medaljon nagrobkowy z XVI w. dominikanów w Krakowie LXXXVI.
 Bolesław Chrobry, Krzywousty, Śmiały, drzeworyty w Kronice Miechowity 144; — Krzywousty LXXXII.
 Bona królowa polska 104, 106, 134—137; — jej portret drzeworytniczy 141.
 Boner Jan XVI w. 102; — jego kamienica w Krakowie XXII; — rachunki Bonera XXXIX.
 Boryszowskiego Jana płyta grobowa z XVI w. w kat. gnieźn. 106.
 Bothner Jakób pozłotnik XV w. 85 uw.
 Boże Narodzenie prz. z ołtarza Marjackiego r. s. 56, 57, 75, 78, 79.
 Branice, ozdoby rzeźbiarskie z XVI w. w lamusie L, LII.
 Branicki Jan kasztelan biecki r. 1603 LII.
 Bregno Andrea rzeźbiarz XV w. 104, 118—120.
 Brodowski Józef senior, malarz XIX w. 16.
 Brody zamek XIX.
 Broederlam Melchior malarz XIV w. 3 uw.
 Brok zamek biskupi LIV.
 Bruges rzeźby na fasadzie ratusza 3.
 Brühl Fryderyk Aloizy starosta warszawski r. 1750 LV, LVI; — Henryk minister LV.
 Brzeziny, pomnik matrony h. Ciołek XVI w.
 Brzeżany w szkicowniku A. Grotgera X; — zamek Sieniawskich XVIII.
 Brzostowski Józef rzeźbiarz XIX w. 12, 14, 23, 24, 46, 81.
 Buczac w szkicowniku A. Grotgera X.
 Budapeszt, Muzeum Narodowe, fragment pilastra renesansowego 107; — fragment fryzu renesansowego 107—108; — kapitel renesansowy 109.
 budownictwo barokowe, ob.: Bereziewicz k., Bielany pod Krakowem k., Boguchwała k., Bohorodczany k., Czemierniki dwór, Czyżów p., Drezno k., Gierczyce k., Głębockie k., Góry Wysokie k., Gręboszów k., Hussaków k., Jędrzejów k., Kleck z., Klemensów p., św. Krzyż k., Magierów k., Miżyniec k., Morawica k., Niekisiałka dwór, Nieśwież z., Odporyszów k., Olesko z., Ołyka z., Podkamień k., Połock kat., Poznań k., pojezuicki; Sandomierz dom kapitulny, kapł. mansońska w kat., kl. benedyktynek; Sieniatycze k., Słonim k., Sokal k., Szewna k., Tarnobrzeg k., Tarnopol k., Troki z., Trójca k., Turobin k., Uhnów k., Warszawa, Wietrzychowice k., Wilno, Załóżce z., Żabno k.
 — drewniane, ob.: Ciepiałów k., Rogów dwór, Gwoździec synagoga, Jarosławice k., Krzeszów synagoga, Libusza k., Otfinów k., Radawa k., Rudnik k., Sękowa k., Staszów k., Szalowa k., Żółkiewka synagoga.
 gotyckie, ob.: Beszowa k., Fałków k., Hża k., Janowiec k., Kraków, Klwów k., Łapczyca k., Oleśnica k., Proszowice k., Radłów k., Koprzywnica refektarz kl., Sienno k., Szczepanów k., Szydłowiec k., Wiślica dom Długosza i kolegjata.
 — neoklasyczne, ob.: Puławy świątynia Sybilli.
 — renesansowe, ob.: Brzezany z., Budapeszt fragmenty, Budzyń (Buda) z., Buszcz k., Dunajów k., Jeźów z., Kraków kapł. Zyg., Kazimierz nad Wisłą domy, Krasiczyn z., Lante willa, Lubowla z., Mirów z., Nowy Zamość p., Ostrzyhom kapł. i p., Perugia kapł. w kat., Podhorce p., Rabsztyn z., Radoszkowice z., Skokówka z., Stary Zamość k. i p., Zgorzelice kapł.
 — romańskie, ob.: Jędrzejów k., Kalisz fragmenty, Koprzywnica k., Sandomierz k., św. Jakóba, św. Stanisław pod Haliczem cerkiew, Wiślica fragmenty.
 — rokoko, ob.: Drezno Zwinger.
 — XIX wieku, ob.: Birze k., Czerwony Dwór k., Narol k.
 budownictwo drewn. straty z czasów wojny światowej XXXVIII.
 budowniczy, ob.: Anichini (Anighini), dell' Aqua A., Avanzino, Buglioni B., Camicio, Chiaveri Gaetano, Columbani (Kolombani), Dankerts de Ry, Fioravante Aristoteles, Fontana Jakób, Georgius, Giacomo Achi il Matola, Guicciardini Galeazzo, Hołub

- Humbert, Itar, Janow Jakób, Jaroszewicz J., Jauch, Juvara, ks. Karsznicki J., Klahr J. H., Knöbel J. Fr., Konstantyn, Kosiński Bł., Kremer Karol, Księżarski F., Kukalski, Marconi Henryk i K., Mateusz, Morando (Morandi), Naumann, Placidi Fr., Poncino T., Pöppelmann Karol Fr. i Mateusz Daniel, Przybytkiewicz W., Santi Gucci, v. Säbisch W., Wąsowski Bartł.
- Budzyń (Buda stolica Węgier) 102—104; — zamek 105, 106, 108, 109; — fragmenty rzeźb renesansowych 111.
- Buglioni Benedetto architekt XV w. 114.
- Burgkmair Hans drzeworytnik XVJ w. 149.
- Buszcz k. paraf. z XVI w. XXXVIII.
- Butsch A. F.: Die Bücherornamentik der Renaissance, 148.
- buzdygany z XV i XVI w. I.
- Camicio Chimenti di Lionardo architekt XV w. 105.
- Cannes, Villa Faustina, Sarkofag rzymski 126, Caraglio rzeźbiarz XVI w. 145.
- Castiglione Baldassare XVI w. LXXXIV; — »Cortegiano« 137.
- Cavalerius J. Bapt. sztycharz XVI w. LXXXIX. cechy krakowskie XV w. XXXVIII, XXXIX.
- Cellini Benvenuto rzeźbiarz XVI w. 104.
- ceramiki fragmenty znalezione na Wawelu XLII.
- Cercha Maksymiljan, rysunki ołtarza Marjackiego 10, 15, 16, 23, 28, 77, 78, 87; — Stanisław, wspomnienie pośmiertne LXXVIII uw.
- cerkwie, ob.: Kryłos pod Haliczem; Moskwa; św. Stanisław pod Haliczem.
- Cervus Tucholiensis »Farrago actionum civilium...« druk z r. 1531(?) 147.
- Chaledonius Benedictus »Passio Jesu Christi« druk z r. 1523 154.
- chata, szkic ołówkiem A. Grottgera IX.
- Cheb muzeum 143; — zbiory numizmatyczne 145.
- Chiaveri Gaetano architekt XVIII w. LXXII, LXXIII, XC.
- Cholewicz Józef snycerz XIX w. 10.
- Choniaków wieś nad Styrem, wykopalisko naczyń srebrnych XXXIX, XL.
- Chrystus Bolesciwy, obr. w Felstztynie LXIX; — Chr. i Marja Magdalena, płz. z ołtarza Marjackiego r. s. 81; — Chr. wstępujący do piekieł, płz. j. w. 66, 68; — Chr. wśród uczonych w świątyni, płz. j. w. 61, 71; dtto, r. s. w Felstztynie XVI—XVII w. XLI; — Chr. w studni, rz. barokowa w Dąbrówce polskiej CV.
- chrzcielnica w Binarowej XVI w. XCVI; — bronzowa z r. 1535 w Szczepanowie XVII; — chrzcielnice bronzowe krakowskie z XV w. XCII.
- Chur katedra XLIV.
- Ciepielów, k. drewniany XXII.
- Cini Jan rzeźbiarz XVI w. 156.
- Ciołek Erazm XVI w. LIV.
- Codex Escorialensis 131.
- Columbani (Kolombani) architekt XVIII w. LXXII.
- dei Conti Bernardino malarz XV—XVI w. 133, 135.
- Córy Lota, obr. włoski z XVII w. w Oleśnicy XLIII.
- Courajod Ludwik historyk sztuki XIX w. 3 uw.
- »Cracovia artificum« prof. J. Ptaśnika XXIII, XXXVIII, XXXIX.
- Creglingen, ołtarz Riemenschneidera 36.
- cud św. Antoniego ze szklanką, płz. w Pa-dwie 125; — z sercem skąpca, płz. Do-natella 128.
- Cuspiana Jana Ex libris 146; — grobowiec w tumie św. Szczepana w Wiedniu 146.
- cyborjum w kapł. Loretańskiej u kapucy-nów w Krakowie LXXVI.
- Czacki Tadeusz I.
- Czarnorudzki ludwisarz XVII w. LXXX.
- Czartoryska ks. Augustowa r. 1735 XXII; — ks. Izabella z Flemingów I.
- Czartoryski August Aleksander r. 1748 LXXIII.
- Czchów, freski z XIV w. XCV; — dzwon z r. 1459 XCII.
- Czechowicz Szymon malarz XVIII w. III.
- Czemierniki pow. lubartowski, dwór z XVII w. LX.
- Czerwony Dwór w pow. kowieńskim, k. paraf. z XIX w. LXXXV.
- Czortków w szkicowniku A. Grottgera IX, X.
- Czyżów pałac z r. 1781 XCIV; — sygnaturka k. paraf. XVIII w. XCIV.
- Dalmata Giovanni rzeźbiarz XV w. 104, 120, 121.
- Dankerts de Ry Piotr architekt i malarz XVII w. LXIII.
- Dankwart malarz XVII w. III.
- Dawid, płz. w kapł. Zygm. na Wawelu 125.
- Dąbcańskiej H. zbiory we Lwowie V—VII, IX.
- Dąbrówka polska, polichromja k. drewn. XVII w. XCV, CIII—CV.
- De arte militari, rękopis z XVI w. XCI.
- Decem Palatini, drzeworyt w Kronice Miecho-wity 141.
- Decjusz J. L. sekretarz królewski XVI w. 132.
- Demantius Krzysztof muzyk XVI—XVII w. 124.
- Denary z r. 1115 XLIV; — Wł. Hermana XLIII.
- Depositione, płz. Donatella 128.
- Desiderio da Settignano rzeźbiarz XV w. 118.
- Dębno, polichromja k. drewn. XCV.

- h. Dębno XVI, XVII; — na zworniku w Wiślicy XXIX.
- Dietrich F. K. rysownik 123.
- Dijon, ołtarz r. s. 3 uw.
- Dinamunde, plan z XVII w. LXV.
- Divina liturgia, mal. ścienne średn. w Lublinie XII.
- Długosz Jan XV, XVI; — Liber beneficiorum XLII.
- Dobczyce, dzwon z XV w. XCII.
- Dobrowody w szkicowniku A Grottgera X.
- Dobrzechów, dzwon z r. 1445 LXXXVIII.
- dom Długosza w Wiślicy XXXIV, XXXV.
- Donatello rzeźbiarz XV w. 61, 128.
- donatywa gdańska z portretem Zyg. Augusta 144.
- Dorohostajskiego »Hippika« wyd. z r. 1620. XCI.
- Drezno, archiwum państwowe LIV; — k. nadworny z XVIII w. LXXII, LXXIII, XC; — Zwinger LXXXII.
- drzewo, akwarela A. Grottgera IX.
- Drzewo genealogiczne Jagiellonów, drzeworyt z »Contenta...« Decjusza 139—140; — Maksymiljana (dwa) w Muz. państw. w Wiedniu 140; — z zamku Grimmenstein obecnie w Muz. w Gotha 140; — w zamku Tratzberg w Tyrolu 140.
- Drzewo Jessego, predella ołtarza Marjackiego r. s. 87.
- drzeworyt z karty tytułowej dzieła Decjusza »Contenta...« 139; — tytułowy do Epistul Horacego z r. 1522 146; — w Kronice Miechowity 141, 142, 145; — publikowane w książce F. Kopery »Spis druków epoki Jagiellońskiej« 146—147; — z Via felicitatis z r. 1513. 149; — z dzieła p. t.: »Weisskunig« XVI w. 149; — w inkunabulach krakowskich LXXXIII.
- drzeworytnicy, ob.: Burgkmair H., L. B. z haczykiem, Schäufelein H., Springinklee H., »V ze strzałą«.
- drzwi bronzowe w kat. w Gnieźnie, XII w. LXXXII.
- Dudrak Andrzej Jan rysownik XIX w. 17, 59, 71, 72, 78, 79, 95.
- Dunajów, zamek XVIII; — k. z. XVI w. XXXVIII.
- Dürer Albrecht w Polsce CV; — Hans malarz XVI w. 150; — portret b. Tomickiego 147.
- dwory, ob.: Czemierniki, Niekisiałka, Rogów. dwór koło Czortkowa, rysunek A Grottgera IX.
- Dydrych (Dydrycki) Wit, złotnik XVII w. XCI.
- Dysputa Chrystusa z uczonymi, płz. z ołtarza Marjackiego r. s. 66.
- Działyński T. 123.
- dzwonnica Długosza w Wiślicy XXXIII, XXXIV.
- dzwony małopolskie najstarsze LXXXVIII; z XVI w. XCII; ob.: Biecz, Czychów, Dobczyce, Dobrzechów, Gdów, Gruszów, Radłów, Kościelec, Kraków, Królówka, Lipnica W., Mohylów, Osobnica, Palczowice, Podegrodzie, Ruszcza, Staniątki, Woźniki, Zator.
- Eckstein Franciszek malarz XVIII w. LX, LVI.
- Egzekucja, rysunek A. Grottgera z r. 1847. VII.
- Ekwipaż, akwarela A. Grottgera VIII.
- Eleonora ks. Ferrary 113 uw. 114.
- Eljasz Wojciech malarz XIX w. 14, 47, 48, 74, 75.
- Elżbieta Austrjaczka 102.
- emalje z Limoges LXVI.
- Ephemeris Johannis Caffmann... ad a. d. 1532. 147.
- epitafjum Górnickiego (syna) w Radłowie XIII—XIV; — żony Placidiego Fr. architekta XVIII w. LXXIV; — dwa epitafja Humberta architekta XIX w. LXXVI.
- Ercole di Roberti malarz XV w. 105.
- Erhard (Herard) ludwisarz XV w. XCII.
- Essenweina A. dzieło o Krakowie 17, 18, 23, 24, 27, 28, 30, 47.
- d'Este Hipolit arcyb. ostrzyhomski XV w. 113 uw. 2). 114, 115.
- van Eyck Jan malarz XV w. 3.
- ewangeljarz b. Tomickiego XXXIX.
- C. v. Fabriczy, Biografja Ambrogia da Milano 114 i uw.
- Fajans M. Zakład litogr. w Warszawie XIX w. 16.
- fałdy figur stwoszewskich 52, 53.
- Fałków, k. gotycki XXII.
- Felin, plan z XVII w. LXV.
- Felsztyn, k. paraf. XXXVIII; — nagrobek Krz. Herburtu XVI w. LXXVII; — ołtarze późno renesansowe LXVII; — polichromja prezbiterjum k. paraf. LXXI.
- Ferrara, grobowiec b. Roverelli XV w. 113, 116.
- Ferucci Andrea z Fiesole rzeźbiarz XV—XVI w. 105, 121 uw.
- da Fiesole Maso Boscolo rzeźbiarz XVI w. LXXXV; — Mino rzeźbiarz XV w. 105.
- Filipp le Hardi ks. Burgundzki 3 uw.
- Fiodor Aleksiejewicz car XVII w. LXXIX.
- Fioravante Aristoteles architekt i inżynier XV w. 105, LXXXIII.
- Fiorentino Antonio rzeźbiarz XV w. 113; — Pippo rzeźbiarz XV w. 113.
- Firlej Henryk b. płocki i prymas XVII w. LX, LXV.
- Firleja Jana podskarbiego rachunki z r. 1590 LII.
- Firlejów kaplica i grobowiec w Bejskach L uw.

- Florenceja, Galerja Pitti, portret króla Macieja Korwina 105.
 św. Florjan, posąg w kapł. Zygmuntońskiej na Wawelu XVI w. 130, 156, 157, 158.
 Flötner Piotr złotnik XVI w. 150.
 Fontana Jakób architekt XVIII w. 8, LIV.
 fontanna dłota Ferucciego w Wyszegradzie 104.
 fotografie ołtarza Marjackiego przed restauracją z r. 1866. 16.
 Francesco di Simone rzeźbiarz XV w. 118.
 Franciszek Italus rzeźbiarz XV w. 111, 112, 114—116, 120 122.
 freski Giotta w Padwie 128, 129; — średnio-wieczne w kat. w Sandomierzu I, ob.: ma-lowidła ściennie.
 Freudenthal Jan ludwisarz XV w. XCII.
 Fryburg, katedra, Schnewlin-Altar z r. 1512. 51 uw.
 Fryderyka Jagiellończyka grobowiec 101.
 Fryderyk Mądry ks. Saski 142.
 Frywałd (Freiwaldau), zamek XX, XXI; — tablica pamiątkowa XXI.
 fryz renesansowy, fragment w Muzeum Narod. w Budapeszcie 107—108; — w krypcie katedry ostrzyhomskiej 112, 114, 115; — średniowieczny sgrafitowy w k. w Radłowie XII—XIII.
 Fulviusa Andrzeja »Antiquitates urbis« (XVI w.) LXXXIV.
- G** inicjał A. Grotggera III—IV.
 Gabinet archeol. U. J. notatka prof. Łepkowski o ołtarzu Marjackim 95.
 Galerja hr. Pinińskiego we Lwowie 138.
 Gallerani Cecylja LXXXIII.
 »Gartenhaus« willa H. Brühla w Warszawie LVI.
 Gdów, dzwon z r. 1462. XCII.
 Georgius magister i murator XVI w. XCI.
 Gębicki (Gembicki) Piotr b. krak. XVII w. 7, 23, XI.
 Ghiberti rzeźbiarz XV w. 61.
 Giacomo Achi il Matola architekt XV w. 114.
 Gierczyce k. z XVIII w. XCIV.
 Giotto, freski w Padwie 128, 129.
 Giovio Paolo »Elogia virorum...« 137.
 Giulio Romano malarz, XVI w. LXXXIV.
 Giżycki historjograf zakonów XCI.
 Gładyszowej Elżbiety z Jordanów nagrobek renesansowy w Szczepanowie XVI.
 Głębokie na Litwie, k. barokowy z XVIII w. XC.
 z Głogowca Jana pomnik grobowy w Kutnie XVI w. LXXXVI.
 Głowa Chrystusa, rysunek A. Grotggera IV; — na zworniku w Wiślicy XXIX; — ludzka na zworniku w Wiślicy XXIX.
 Gniezno, drzwi bronzowe w katedrze, XII w. LXXXII; — freski w k. św. Jana XIV w. XCV.
 gobelinnictwo polskie XLII.
 gobeliny z h. Pogoń w Muz. XX. Czartoryskich w Krakowie XXII.
 godła czterech ewangelistów na zwornikach w Wiślicy XXIX.
 Goedeke K. »Grundriss« 124.
 o. Golichowski Norbert historjograf zakonów XCI.
 Golicynów rodzina rosyjska XVII w. LXXX.
 Gonzaga Federigo ks. mantuański XVI w. LXXXIV.
 Górnickiego (syna) epitafjum w Radłowie XIII—XIV.
 Góry Wysockie k. z XVIII w. XCIII.
 Goszczyńskiego Seweryna portret LXXVII.
 Grabowski Ambroży 7, 9, 16, III.
 Gramatyka Antoni malarz XIX w. 14, 74, 75, 90.
 Gręboszów k. barokowy XVIII.
 Grób św. Sebalda w Norymberdze 6.
 Grobowiec kard. Alanusa XV w. 119; — St. Batorego na Wawelu XLVI—XLVII, XLIX, I.; — Leonarda Bruni XV w. 117, 118; — kard. Coca XV w. 119; — pap. Eugenjusza IV. XV w. 119; — Firlejów w Bejscach I. uw.; — Fryderyka Jagiellończyka na Wawelu 101; — Girolama Gianelli w kat. w Anconie XVI w. 121; — Bernarda Giugni XV w. 118; — Filipa Inghirami XV w. 118; — Wł. Jagielly w kat. na Wawelu, 101, 102, 109, 114, 116; — kard. Lebretta XV w. 119; — cesarza Maksymiljana w Innsbrucku X; — Orlanda di Medici XV w. 118; — Montelupich w. k. Marjackim w Krakowie L uw.; — Gianozza Padolfini XV w. 118; — pap. Pawła II. XV w. 120; — Krzysztofa della Rovere XV w. 119; — Roverelli w San Clemente w Rzymie XV w. 121; — Sancygniowskich w k. paraf. w Sancygniowie XVI w. LII; — Sassetty XV w. 119; — kard. Savelli XV w. 119; — Spytka Jordana w k. św. Katarzyny w Krakowie L uw.; — kard. Giacomo Tebaldi XV w. 120; — Zygmunta Starego i Zygmunta Augusta w kapł. Zygmuntońskiej na Wawelu XVI w. 156. ob.: rzeźba.
 Grodzisko przedhistoryczne w Kaliszu LXXXVIII.
 Grolman W. historyk sztuki XX w. 91, 92.
 gronostaj na portrecie L. da Vinci w Krakowie LXXXIII.
 Grot Jan b. krak. XIV w. X.
 Grotgger Józef ojciec Artura VI.
 Grotggera Artura Album III—X; — studja draperji w zbiorach H. Dąbcańskiej V, VI.
 Gruszczyńskiego Jana płyta grobowa w kat. gnieźnieńskiej XVI w. 106.
 Gruszecka Agata żona cara Fiodora Aleksiejewicza XVII w. LXXXIX.

- Gruszów, dzwon z XIII w. LXXXVIII.
 Grünewald malarz XV w. 93.
 h. Gryf LII; — na zworniku w Wiślicy XXIX.
 Gryglewski malarz XIX w. 16.
 Gryzalje pod »Parnasem« Rafaela LXXXIV.
 Grzegorz z Sanoka humanista XV w. 103.
 Guicciardini Galeazzo architekt XVI w. LXXXV.
 LXXXVIII; — jego pomnik grobowy u dominikanów w Krakowie LXXXV.
 Gundelius F. poeta XVI w. 134, 138.
 Gürther kamieniarz XVIII w. XCIV.
 Gwoździec, synagoga drewn. XXXVIII.
- HR** monogramista rytownik 145,
 Haller drukarz XVI w. 146.
 von Hamle Kristan poeta XIII w. 134.
 hełm wieży Marjackiej w Krakowie III; —
 Henryk Pobożny, drzeworyt z Kroniki Miechowity 144.
 Herard (Erhard) ludwisarz XV w. XCII.
 Herburta Walentego b. pomnik renesansowy w k. paraf. w Felsztynie LXIX; — Krzysztofa nagrobek tamże (r. 1558) LXVII.
 herby ziem polskich na zwornikach w Wiślicy XXIX.
 Hermanowicz Szymon bernardyn, malarz XVII w. XCII.
 Hermannstadt na Śląsku opawskim, dwa herby rz. kam. na pamiątkę pobytu Wład. IV. króla pols. XIX.
 Hierosolymitana peregrinatio, wyd. z XVII w. XCI.
 Hilary z Poznania bernardyn, stolarz XVII w. XCII.
 Hirth Jerzy »Der Formenschatz«, »Kulturgeschichtliche Bilderbogen« 148.
 Hołd trzech króli, płz. na ołtarzu Marjackim, r. s. 66, 76, 80; — hołd pasterzy na ołtarzu w Felsztynie, płz. r. s. XVI—XVII w. LXVII.
 Hołub architekt XIX w. LXXXVI.
 Horacy »Duo epistolarum libri« wyd. z r. 1522. 146.
 Hozjusz b. Poznański r. 1736 LVII.
 Hrebnicki F. arcyb. połocki XVIII w. LXXXIX, XC.
 Humbert Szczepan architekt XIX w. LXXXVI.
 Hunyady Jan XV w. 103.
 Husiatyn w Szkicowniku Grottgera X; — akwarela Grottgera IX.
 Hussaków k. z. XVIII w. XXXVIII.
- Ibrahim basza XVI w. 105.
 Iłża k. gotycki XXII.
 inkunabuły z klasztoru oo. bernardynów w Krakowie LXXXIII.
 Innsbruck, grobowiec cesarza Maksymiljana X. inwentarz Ratusza krak. z r. 1679. 7.
 Isajas da Pisa rzeźbiarz XV w. 119.
- Isenheim, ołtarz XV w. 93.
 Italus Franciszek rzeźbiarz XVI w. 102, 103, 111, 112.
 Itar architekt XIX w. LXXXVI.
 Iwan III Wasiljewicz ks. moskiewski XV w. LXXXIII.
 Izdbieńskiego Benedykta b. pomnik grobowy w Poznaniu XVI w. 158.
 Izmaiłowskie Sioło, pałac carski LXXXI.
- Jabłonów, synagoga drewn. XXXVIII.
 św. Jadwiga, płz. na ołtarzu w Felsztynie XVI—XVII w. LXIX.
 św. Jakób junior apostoł, rz. 43.
 Jakób z Sącza malarz XV w. XXIII.
 św. Jan apostoł rz. r. s. 35, 37, 41—44, 46, 49, 62, 65.
 »Jan« dzwon z Radłowa z XIV w.(?) XIV.
 Jana III króla pols. portret pendzla Triciusa II.
 Jan Albert, drzeworyt w Kronice Miechowity 142.
 św. Jan Chrzciciel rz. rokoko XCV.
 Jan Florentczyk rzeźbiarz XVI w. 106.
 Jana Olbrachta króla pols. grobowiec na Wawelu, XVI w. 101, 102, 155; ob.: Jan Albert.
 Janow Jakób architekt XVII w. LXXX.
 Janowiec k. parafjalny XXII.
 Jarosław, budowle poklasztorne jezuitów i benedyktynek XIX; — k. dominikanów XIX.
 Jarosławice k. drewn. XXII.
 Jarzewicz Jan architekt XVII w. LXII, LXIII.
 Jauch Jan Joachim Daniel architekt XVIII w. LIV, LVI—LIX.
 Jelitny w szkicowniku Grottgera X.
 Jerozolima, k. Grobu Chrystusowego, sztych z XVII w. XCI.
 św. Jerzy, obr. H. Dürera XVI w. XXXIX.
 Jessego drzewo rz. r. s. 87.
 Jessen P. »Der Ornamentstich« 148.
 Jezuici w Połocku XVIII w. LXXXIX.
 Jeżów pod Grybowem, zameczek z XVI w. XVIII.
 Jędrzejów k. pocysterski XXII.
 św. Joachim rz. r. s. 63, 70; — sceny z życia św. J. na ołtarzu w Felsztynie, mal. LXIX.
 Jodłownik w pow. limanowskim LIII.
 Joest Jan z Calcaru malarz XV—XVI w. 129 uw.
 Johannes Glogoviensis »Introductorium Astronomiae« druk z r. 1514. 147.
 św. Józef płz. 54 55.
 Justus z Gandawy malarz XV w. 137.
 Juvara architekt XVII w. XC.
- Kaczanowski malarz XVII w. LXXX.
 Kalisz, fragmenty romańskiej budowli LXXXVIII; — grodzisko przedhistoryczne LXXXVIII; — kolegjata św. Pawła z r. 1155. LXXXVIII.

- Kallimacha płyta grobowa w Krakowie, 101, 102.
kamienica l. 23 na Rynku w Krakowie, za-
bytki archit. z XV w. XXXVII—XXXVIII.
Kamieniec w szkicowniku Grottgera X.
kapitele okna II p. i wykusza w zach. skrzydle
zamku krak. 110; — renesansowy w Muz.
narod. w Budapeszcie 109; dtto wmurowany
w prywatny dom tamże 109; — roma-
ński w Czerwińsku XXIX.
kaplica renesansowa w Ostrzyhomiu z r. 1507.
106; — kapł. Zygmuntońska na Wawelu,
ołtarz srebrny 7; ornamentacja 109 uw.;
rzeźby Padovana 125.
Karol arcyks. b. wrocławski XVII w. XIX.
Karol Ferdynand Waza ks. polski b. wrocław-
ski XX.
Karol Robert król węgierski 103.
ks. Karsznicki Józef architekt XVII w. XCII—
XCIV.
Kasina Wielka w pow. Limanowskim LIII.
Kasiński Jan malarz XVII w. LXIII.
św. Katarzyna rz. śn. na ołtarzu w Felsztynie
XVI—XVII w. LXIX.
kazałnicy projekt dla kolegiaty w Zamościu
XVII w. LXII.
Kazimierz I ks. polski, drzeworyt w Kronice
Miechowity 144; — Kazimierz Sprawiedli-
wy ks. polski, drzeworyt tamże 144; —
Kazimierz Wielki król polski, posążek w
Wiślicy rz. średn. XXX.
Kazimierz nad Wisłą, stare domy XXII.
Kels Hans snycerz XVI w. 143.
kielichy z XVIII w. w Oleśnicy XLIII; — go-
tycki kielich w Wiślicy XXXIII.
Kielisiński K. W. rysownik 123.
ks. Kielczewski Leonard archiprezbiter k.
Marjackiego XVIII w. 8.
Kieszkowski Jerzy Dr »Kancelerz Krzysztof
Szydłowiecki« 123, 125 uw.
św. Kiljan 83.
Kisielewski malarz XVII w. LXXX.
Klahr Jan Henryk architekt XVIII w. LVIII.
Kleck zamczk, sztych z XVII w. XCI.
Klemensów pałac Zamoyskich XVIII—XIX w.
LXXII, LXXVII; — zbiory, plany pałacu
LXXVI, LXXVII.
Kłwów k. gotycki XXII.
Kłobucko k. parafjalny XVIII.
Knöbel Jan Fryderyk architekt XVIII w. LVI—
LIX.
Knut Samuel kanonik warmiński XVII w.
LXIV.
Koczybiów w szkicowniku Grottgera X.
Kodeks Hipolita w Modenie 113, 115.
Koeber (Kober) Marcin malarz XVI w. XLIV,
LII, LIII.
Kojdanów, wyrób szkła XCII.
Kokenhaus plan z XVII w. LXV.
kolegiata w Pułtusk LIV; — w Wiślicy
XXII, XXIII—XXXVI.
Kolenda muzyk XVII w. LXXX.
Kołodziany akwarela Grottgera IX, X.
Kolin, muzeum, zbiory numizmatyczne 143,
145.
Kolombani (Columbani) architekt XVIII w.
LXXII.
kołatka do drzwi od zakrystji w Szczepano-
wie XVII.
Kołomieńskie Sioło pałac carski LXXXI,
LXXXII.
Kołomołockiego Wład. rysunki zabytków archit.
w Królestwie polskim i na Litwie XXII.
kompozycja płaskorzeźb ołtarza Marjackiego
57, 58.
konczer średniowieczny I.
Konięckiego z Końskich pomnik grobowy
XVI w. LXXXV.
Konstantyn architekt XVII w. LXIII.
Kopera F. »Spis druków epoki Jagiellońskiej«
144—147.
Koprzywnica k. i kl. pocysterski, bud. romań-
skie XIX, XXII, XXXVI.
korespondencja Beatryczy król. węgierskiej
z Eleonorą ks. Ferrary 114.
korona w skarbcu Katedry wawelskiej XV w. (?)
I—II.
koronacja M. Boskiej, górna część ołtarza
Marjackiego 86; — obr. w Felsztynie LXIX.
Korycińskich tablica grobowa u dominika-
nów w Krakowie XVI w. LXXXVI.
Kosiński Błażej malarz, sztukator i architekt
XVIII w. LXXXIX, XC.
Kościelec dzwon z XV w. XCII.
kościół, ob. Berezwiecz brk., Beszowa XV w.,
Bielany pod Krakowem brk., Birze XIX
w., Boguchwała XVIII w., Bohorodczany
brk., Ciepeliów drewn., Falków got., Fel-
sztyń XVI w., Gierczyce XVIII w., Głę-
bokie XVIII w., Góry Wysokie XVIII w.,
Gręboszów brk., Hussaków XVIII w., Iłża
got., Janowiec got., Jarosławice drewn.,
Jędrzejów rom. i brk., Kalisz rom., Kłwów
got., Kłobucko, Koprzywnica rom., Kra-
ków, Krzepice, św. Krzyż brk., Libusza
drewn., Magierów XVIII w., Miechocin
got., Miżyniec XVIII w., Morawica XVIII
w., Narol XIX w., Nowy Sącz, Odpory-
szów brk., Oleśnica got., Otfinów drewn.,
Podkamień brk., Połock brk., Poznań,
Proszowice got., Pułtusk koleg., Rada-
wa drewn., Radłów got., Rudnik drewn.,
Sandomierz rom. i brk., Sękowa drewn.,
Sieciechów, Sieniatycze brk., Sienno got.,
Słonim brk., Sokal brk., Stary Sącz kl.,
Staszkówka drewn., Szalowa drewn., Szcze-
brzeszyn, Szczepanów got., Szewna XVIII
w., Szydłowiec got., Tarnobrzeg brk., Tar-
nopol brk., Trójca XVIII w., Turbin brk.,
Uhnów brk., Warszawa, Wietrzychowice
drewn., Wilno, Wiślica got., Wojnicz, Wy-

- sokie Koło, Zamość ren., Zawichost, Zbylitowska Góra, Żabno brk.
- »Kościoły polskie dwunawowe« praca A. Szyszko-Bohusza XXVI.
- Kowalówka w szkicowniku Grotgera X.
- ks. Kowalski Gerard, wspomnienie pośmiertne LXXVIII uw.
- Krafft Adam rzeźbiarz XV w. 20.
- Krakowczyk Franciszek rzeźbiarz XVII w. XCII.
- Kraków, Akad. Um. tryptyk z Lusiny 48; — dom Larysza LXXXVI; — dworek pod Lipkami w szkicowniku Grotgera X; — Galecja ks. Czartoryskich portret L. da Vinci LXXXIII; — kamienica J. Bonera XXII; Rynek I. 23. XXXVII; »Podelwie« XXI; Zamoyskiego LXIII; — k. Bożego Ciała, chrzcielnica z XV w. XCII; — k. dominikanów, medaljon nagrobkowy Bojanowskiego St. XVI w. LXXXVI; pomnik Guicciardiniego G. XVI w. LXXXV; tablica grobowa Korycińskich XVI w. LXXXVI, LXXXVII; pomnik Maleszewskiego St. XVI w. LXXXV; — k. św. Florjana, restauracja ołtarza św. Jana Chrzyciela 12; — k. franciszkanów, kapł. bł. Salomei LXV; tablica grobowa nieznanego XVI w. LXXXVI, LXXXVII; — k. kapucynów, ołtarz i cyborjum w k. pl. Loretańskiej LXXXVI; — k. karmelitów, chrzcielnica z XV w. XCII; — k. św. Katarzyny, grobowiec Spytka Jordana L uw.; — k. św. Krzyża, dzwony LXXXVIII; — k. Marjański, dzwony LXXXVIII; grobowiec Montelupich L uw.; medaljon nagrobkowy Bera Jana XVI w. LXXXVI; ołtarz św. Stanisława 44; — k. św. Michała LXVII; — k. misjonarzy LXXIII; — k. pijarów, w. ołtarz LVI; — k. św. Trójcy XXI, LXXIII; — kultura artystyczna Krakowa w XV w. XXXIX; — Muzeum Narod., rysunki A. J. Dudraka 17; — pałac biskupi LXXXVI; — pałac Wielopolskich, malowania sufitowe LXXVIII; — plan miasta w czasie lokacji bolesławowskiej XXI, XXII; — stare place krakowskie XXI; — szkoła malarzy illuminatorów krak. w XV w. XXXIX.
- Wawel, daw. kapł. św. Gereona LXVII; — daw. kapł. św. Marji Egipcjanki LXVII, polichromja tamże LXVII; — katedra, dzwon z XIII w. LXXXVIII; dzwony z r. 1460 i 1463. XCII; grobowiec S. Batorego XLVI, XLVII, XLIX, I; kapł. Świętokrzyska, tryptyk 40; kapł. Zygmunowska 7, 109 uw.; krata XVIII, rzeźby Padovana 125; Placidiego projekt kapł. Wetinów LXXIII; — k. śś. Feliksa i Adaukta XLI, XLII, LXVI, LXVII; — k. romański LXVI, LXVII; — Zamek, kapitele okna i wykusza w zach. skrzydle 110; portrety cesarzów rzymskich LXXXIV.
- Kranach Łukasz malarz XV—XVI w. 142.
- Krasiczyn zamek XVIII
- Kraszewskiego J. I. protest w sprawie restauracji ołtarza Marjańskiego 26, 27.
- krata kapł. Zygmunowskiej na Wawelu XVIII; krata żelazna w k. św. Krzyża w Warszawie LIV—LV.
- Kremer Józef estetyk XIX w. 13.
- Kremer Karol architekt XIX w. 12.
- Kronika Ludwika W. króla węg. 103; — Kronika Miechowity, drzeworyty 140—144.
- kropielnica kamienna z r. 1728 w Szczepanowie XVII.
- Królówka dzwon z XV w. LXXXVIII, XCII.
- Krużłowa, dekoracja pułapu kościelnego XVI w. XCVI.
- Kryłos pod Haliczem, cerkiew z XVI w. XXXVIII.
- Krywult Aleksander pozłotnik XIX w. 14, 15, 89, 90.
- Krzepice k. parafjalny XVIII.
- Krzeszów synagoga drewn. XXXVIII.
- św. Krzyż k. pobenedyktynski XXII, XCIV.
- Książ w pow. Miechowskim I, LII.
- Książnice Wielkie, tryptyk r. s. 7, 36, 44.
- Książarski Feliks architekt XIX w. 13, 99.
- Kukalski architekt XIX w. 12.
- kultura artystyczna Krakowa w XV w. XXIII.
- Kunowski malarz XVII w. LXXX.
- Kutna Hora, mennica 145.
- Kutno, pomnik grobowy Jana z Głogowca XVI w. LXXXVI.
- Kwiatowicz stolarz XVIII w. XCIV.
- »L B z haczykiem« monogramista drzeworytnik XVI w. 149.
- Lament opatowski płrz. w bronzie XVI w. 123, III.
- lamus w Branicach, ozdoby rzeźbiarskie z XVII w. I, LII.
- Lanckoroński Zbigniew r. 1619. XLIII.
- Lanier Benjamin złotnik XVII w. LXI.
- Lante, Villa XVI w. LXXXIV.
- lapis lazuli barwą nieb. 50.
- di Lasso Orlando (Roland Delatre) muzyk XVI w. 124.
- Laszki murowane, zamek Mniszchów XVIII, LXVII.
- latarka z XV w. 79 uw.
- Lauro Giacomo sztycharz XVII w. LXIV, LXV.
- lazur ultramarinowy 50.
- Legenda złota 35.
- h. Leliwa XVI, XVII; — na zworniku w Wiślicy XXIX.
- Leopard rzeźbiarz XII w. LXXXII.
- h. Leszczyc LIII.
- Leszczyński Marcin majster pozłotnik XIX w. 10.
- Leszek III i IV, drzeworyty w Kronice Miechowity 144.

- Leżajsk, k. bernardynów stalle XVII w. XCII.
 Liban Jerzy z Lignicy muzyk XVI w. 124.
 Libusza k. drewniany XVI w. XCV; — polichromja XCVI.
 Liebenthal miejscowość na Śląsku 145.
 ks. Liechtensteina Galeria w Wiedniu, portret synów Rubensa 136.
 Lipnica Wielka, dzwon z XV w. XCII.
 Lippi Filippino malarz XV w. 105.
 Lisicki malarz XVII w. LXXX.
 Lisko zamek XVIII.
 literatura epicedjalna, epitafjalna i trenoidalna XVI w. 124.
 Lombardo Tullio rzeźbiarz XVI w. 125.
 Lossnitzer Max »Veit Stoss« 91.
 Lubeka, ołtarz w k. N. P. Marji 36 uw.
 Lublin, kapł. zamkowa, malowidła średn. XLI, XLII.
 Lubomirski ks. Teodor r. 1759. LX.
 ks. Lubomirskich zbiory LII.
 Lubowla zamek XVI w. XCI.
 Ludwik Jagiellończyk, drzeworyt w Kronice Miechowity 142; portret w zbiorach hr. L. Pinińskiego 138.
 Ludwik Wielki król węg. 103.
 ludwisarnie krakowskie XV w. XCII.
 ludwisarze, ob.: Baldtner O., Beham H., Czarnorudzki, Erhard, Freudenthal J., Heiard, de la Marche M., Wagner H.
 z Lusiny tryptyk 44, 48.
 Luter Marcin XVI w. 124.
 Lwów, k. bernardynów, stalle XVII w. XCI; — Lwów w szkicowniku Grottgera X.
- h. Łabędź płz. na domu Długosza w Wiślicy XXXV.
 Łanowice, ołtarz renesansowy LXIX.
 ks. Łańcucki archiprezbiter k. Marjackiego 9, 10.
 Łaski Jan arcyb. gnieźn. XVI w. 106, 124.
 Łepkowski Józef prof., archeolog XIX w. 10 uw., 11—15, 18, 24—28, 46, 48, 95.
 Łepkowski Ludwik, rysunki i akwarele ołtarza Marjackiego w Krakowie 16, 23, 28, 77, 78, 87, 90.
 Łobzów, pałac król. XLVI—XLVIII.
 Łokietek Wład. król polski, figura drewn. w Wiślicy XXXIII.
 ks. Łopacki Jacek archiprezbiter k. Marjackiego w Krakowie XVIII w. 8.
 Łopucki Stanisław malarz XVII w. LXXX—LXXXII.
 Łuszczkiewicz Wład. prof., hist. sztuki XIX w. 13, 14, 18, 26—31, 47—49, 74, 88, 89, 92, 95, 96, 123, V, VII, X, XV.
- Maciej Korwin król węg. 103—105, 108, 111, 114, 115.
 Machowski Stanisław malarz XVII w. LXXX.
 Maciejowskiego Samuela b. pomnik grobowy w kat. na Wawelu XVI w. 158.
 Madonna della quercia koło Viterbo, campanile 113.
 Magierów k. z XVIII w. XXXVIII.
 Mair Artur właściciel Galerji obrazów w Karlsbadzie 129 uw.
 le Maistre Matthé muzyk XVI w. 124.
 da Majano Benedetto rzeźbiarz XV w. 104.
 Majkovec zamek w Sławonji 104.
 Makowski Tomasz rytownik i geograf XVII w. XCI.
 Maksymiljana I cesarza dzieła autobiograficzno-poetyckie 149; modlitewnik 134, XXXIX; portret w Muz. państw. w Wiedniu 138—139.
 malarstwo barokowe, ob.: Binarowa polichromja kościelna; Dąbrówka polska dtto; — obrazy: Czechowicza III; w Felsztynie LXIX; w Oleśnicy włoski z XVII w. XLIII; Poznańskiego LXXXI; — portrety: synów Rubensa 136; Marji Kazimiery pendzla Triciusa II; — w Wiślicy stalle mal. XXXII; — w Zamościu mal. Ł. Smugłowicza LXXIV; — Zwycięstwo pod Wiedniem, obr. z XVII w. II.
 — gotyckie: w Czchowie freski z XIV w. XCV; w Lublinie XLI, XLII; w Padwie freski Giotta 128, 129; w Radłowie fryz średn. sgrafitowy XII—XII; w Skotnikach fresk średn. XCV.
 — renesansowe, ob.: Dębno polichromja kościelna; — H. Dürera św. Jerzy XXXIX; Joesta z Calcaru obr. 129 uw.; — portrety: Niewiarowskiego P. LIII; b. Tomickiego 147, 150; Fr. Sforzy w Watykanie 135; — Mantegni freski w Mantui 127, 128; — Rafaela obrazy LXXXIV; — Tintoretta j. obraz w Zamościu LXIII; — Tycjana Assunta 36.
 — rokoko: Meissonier'a projekty dekoracji wnętrz XXII.
 — XIX wieku: obr. Grottgera VII—IX, ob.: portrety, rysunki.
 malarze, ob.: Andrejko, Bajkowski, Bari P., Bezmin, da Bicci L., Brodowski J., Broederlam Melchior, di Conti Bernardino, Czechowicz, Dankerts de Ry, Dankwart, Dürer Albrecht i Hans, Eckstein Fr., Eljasz W., Ercole dei Roberti, van Eyck J., Giotto, Giulio Romano, Gramatyka Ant., Grünwald, Gryglewski, Hermanowicz, Jakób z Sącza, Joest Jan, Justus z Gandawy, Kaczanowski, Kasiński, Kisielewski, Koeber M., Kosiński, Kranach Ł., Kunowski, Lippi Filippino, Lisicki, Łopucki, Machowski, Mankini (Mangini), Mantegna, Masaccio, Masolino, Maszkowski, Matejko J., Meissonier J. A., Michałowski P., Michowski, Mirowski, Mistrz śmierci Marji, Multscher H., Penni, Poznański, de Predis, Rafael, Ro-

- busti D., Rubens, Smuglewicz Ł., Strigl B., Tintoretto J., Tricius Aleks. i Jan, Tycjan, Umbranowski, Verrocchio, da Vinci L., van der Weyden, Wochowski, Wojnarowski, Zenale B., Żebrowski, Żyliński (Zieliński) J. N.
- Maleszewskiego St. pomnik u dominikanów w Krakowie XVI w. LXXXV.
- malowidła ściennie średn. w Czchowie XCV; w Lublinie XLI—XLII; w Padwie 128. 129; w Radłowie XII—XIII; w Sandomierzu I; w Skotnikach XCV. ob.: malarstwo, freski.
- św. Małgorzata rz. drewn. na ołtarzu w Felsztynie XVI—XVII w. LXIX.
- Mankini (Mangini) Dominik Marja malarz XVIII w. LXXXIII.
- Mantegna Andrzej malarz XV w. 105, 127, 128.
- Mantua, freski Mantegni 127, 128.
- de la Marche Mikołaj ludwisarz XVII w. LXV.
- Marconi Henryk architekt XIX w. LXXVII; — Marconi K. architekt XIX w. LVII.
- św. Marja Magdalena obr. w Felsztynie LXIX; — Spotkanie z Chrystusem prz. r. s. 72—73.
- Marjampol zamek XVIII.
- Marji Kazimiery królowej pols. portret pendzla Tricusa II.
- ks. Markowicz Ignacy proboszcz w Binarowej XVII w. CII.
- Masaccio malarz XV w. 125.
- Masolino malarz XV w. 103.
- Maszkowski Jan rysownik nauczyciel A. Grotgera VI, IX; Marceli malarz XIX w. IX; Rafał muzyk XIX w. IX.
- Matejko Jan malarz XIX w. 13, 14, 17, 27, 29, 47—49, 74, 92, 96.
- Mateusz architekt XVII w. LXIII.
- Matka Boska z Dzieciątkiem średn. rz. drewn. w Wiślicy XXXI; — Łokietkowa średn. posążek w Wiślicy XXXIII.
- medal Izabeli Jagiellonki z r. 1532. LXXXIII; — medale Jagiellonów 142; Wład. Jagiellończyka 142, 143; — medal Zygmunta I z r. 1538. 145; Zygmunta Augusta 144—145.
- medaljerzy, ob.: Schwarz H.
- Medjolan, Muz. Poldi-Pezzoli 143, II.
- Meissonier J. A. malarz XVIII w. projekty dekoracji wnętrz XXII.
- Melanchton XVI w. 124.
- mennice czeskie za króla Wład. Jagiell. 143.
- Mentuani Kamil legat papieski XVI w. LXXXVII.
- Merseburg katedra LXVII.
- Męka Pańska, cykl obrazów w k. w Binarowej XVII w. XCVII—XCVIII.
- Michałowicz J. z Urzędowa rzeźbiarz XVI w. 158.
- Michałowski Piotr malarz XIX w. 4, 10, 11, 23, 42, 46, 78, 94, 95, 99.
- Michowski Walenty malarz XVIII w. XCIII.
- Miechocin k. parafjalny XIX.
- Miechowita »Chronica Polonorum«, drzeworyty 140—144; »Tractatus de duabus Sarmatiis« druk z r. 1517. inicjał 147.
- miecz Stefana Batorego I.
- Mieczysław V, drzeworyt z Kroniki Miechowskiej 144.
- da Milano Ambrogio rzeźbiarz XV w. 112, 113, 120.
- Miler Franciszek stolarz XVIII w. XCIII—XCIV.
- minjaturzyści, ob.: Attavante, Stanisław z Mogiły.
- Mino da Fiesole rzeźbiarz XV w. 104, 118, 120.
- Minoga wieś w pow. Olkuskim LXXIII.
- Mirowski malarz XVII w. LXXX.
- Mirów zamek XVI w. L.
- Mistrz śmierci Marji, artysta niderlandzki XV w. 61 uw.
- misy srebrne z wykopaliska w Choniakowie XL.
- Miżyniec k. z XVIII w. XXXVIII.
- Młodziejowski Jacek podskarbi nadw. kor. XVI w. LIII.
- Mniszech Jerzy wojewoda sandomierski XVI—XVII w. LXVII.
- modlitewnik cesarza Maksymiljana XXXIX.
- Mohylów, dzwony z XVII w. XCII.
- Molinkiewicz snycerz XIX w. 15, 88, 89, 99, 100.
- monastery, ob. Moskwa.
- Monasterzyska w szkicowniku Grotgera X.
- monety Bolesława Szczodrego XLIII; — książąt szwabskich XLIV; — Sieciecha z XI w. XLIV.
- monogram Chrystusa na zworniku w Wiślicy XXIX; — N. P. Marji tamże XXIX; — Stwosza 95.
- monstrancja z XVII w. w Oleśnicy XLIII; — z r. 1711 tamże XLIII; — w Wiślicy, dar Zygmunta III. XXXIII.
- Montefeltre Gwidobaldo, jego portret w wieku dziecięcym 137.
- Montelupi Walerjan XVII w. LXIV.
- Morando (Morandi) Bernard architekt XVI w. XLIV—XLVI, LXII.
- Morawica w pow. krakowskim, k. paraf. z XVIII w. LXXIII.
- Moskwa, cerkiew na Pokrowce XVII w. LXXX; cerkiew Razpiatskaja LXXXI; cerkiew Srietenskigo monastynu LXXXI; cerkiew Werchospasskaja LXXXI; — monastyr Doński XVII w. LXXXII; monastyr Nowodziewiczny XVII w. LXXXII; — Nowy Jeruzalim sobór LXXXI, XCI; — obrazy Poznańskiego XVII w. LXXXI; — Orużejnaja Pałata archiwum LXXXI; — pałac na Kremlinie LXXXI, LXXXII; — sztych z XVII w. z widokiem Moskwy XCI.

- Moszczenica, polichromja kapł. cmentarnej CIII.
 Możejko J. stolarz XVII w. XCI.
 Multscher Hans malarz XV w. 35 uw., 43 uw.
 Muther Richard, Die deutsche Bücherillustration 148.
 Muzeum ks. Czartoryskich w Krakowie, za-
 bytki ze skarbcza koronnego I; — Na-
 rod. w Krakowie, rysunki A. J. Dudraka
 17; — Poldi-Pezzoli w Medjolanie, kamie-
 nie warcab. H. Kelsa 143; rysunek hełmu
 II; — w Sztuttgarcie, patrz Sztuttgart; —
 Tow. Przyj. Nauk w Poznaniu, obr. Gry-
 glewskiego: Wnętrze k. P. Marji w Kra-
 kowie 16; — ob. Wiedeń.
 muzycy, ob.: Demantius Krz., Kolenda, di
 Lasso Orlando, le Maistre Matthé, Masz-
 kowski Rafał, Rabski, Scandelli Ant.
 Münnnerstatt, ołtarz z r. 1492. r. s. 82—83.
 Myszkowskich margrabiów rodzina L, LII.
 naczynia w kształcie głowy suhaka z wyko-
 paliska w Choniakowie XL; — naczynia
 srebrne w zbiorach U. J. XXXIX.
 nagrobki: kard. Fryd. Jagiellończyka w kat.
 na Wawelu 101, XVIII; — Gładyszowej
 Elżbiety z Jordanów w Szczepanowie r.
 1601. XVI; — Herburt Krzysztofa w Fel-
 sztyńce r. 1558. LXVII; — b. Herburt
 Walentego tamże, renesansowy LXIX; —
 Młodeckiego Stanisława w Szczepanowie r.
 1605. XVI—XVII; — Pileckiej Katarzyny
 w Pilicy XVI w. 152; — Stawiskiej Anny
 w Wiślicy XVII w. XXXI; — Tarnowskiego
 J. A. w kat. tarnowskiej XVI w. 152; —
 barokowe w prezbiterjum k. w Wiślicy
 XXXII; — ob.: grobowce, rzeźba, płyty,
 pomniki, tablice.
 h. Nałęcz na zworniku w Wiślicy XXIX.
 Narodzenie Chrystusa płz. r. s. 66; — Naro-
 dzenie N. P. Marji płz. r. s. 63, 66, 69,
 70, 76.
 napis z r. 1795 na ołtarzu Marjackim 8 i uw.
 napisy na dzwonach średn. LXXXVIII.
 Narol k. z początku XIX w. XXXVIII.
 Naszczokinów rodzina rosyjska XVII w. LXXX.
 Naumann architekt XVIII w. LIX.
 Nawiedzenie N. P. Marji płz. r. s. w Felszty-
 nie XVI—XVII w. LXVII.
 Nicolaus Jaskier Juris provincialis speculum
 druk z r. 1535. 148.
 Niekisiałka dwór z XVIII w. XCIII.
 Nieśwież, sztych z XVII w. XCI; — zamek
 XXXVIII.
 Niewiarowskiego Przeclawa portret XVI w.
 LIII.
 Nikon patriarcha XVII w. LXXXI, XCI.
 Niszczycyckiego Bartłomieja pomnik grobowy
 w Płocku XVI w. LXXXVI.
 Norymberga, grób św. Sebalda 6; — k. św.
 Sebalda, płz. Stwosza, 79 uw.; — k. św.
 Wawrzyńca, domek Najśw. Sakramentu
 dłóta Kraffta 20.
 Nowak Anatol b. II.
 Nowy Jeruzalim pod Moskwą ob.: Moskwa.
 Nowy Sącz, k. paraf. św. Małgorzaty LXXXIII.
 Nowy Zamość brama XVI—XVII w. XLVI; —
 pałac z XVI w. XLV, LXII.
 Obergrund na Śląsku opawskim, kapł. cmen-
 tarna XX.
 obrazy relig. P. Poznańskiego XVII w. LXXXI;
 obrazy włoskie z XVII w. w Oleśnicy
 XLIII; — ob.: malarstwo.
 Obrzezanie płz. r. s. w Felsztyńce XVI—XVII
 w. LXVII.
 Ocieskiego R. M. płyta grobowa u dominika-
 nów w Krakowie r. 1547. 152.
 Oczyszczenie N. P. Marji płz. r. s. 64, 66,
 70—72.
 Odducio Angelo opat di S. Valentino w Rzy-
 mie XVII w. LXVII.
 odlewnictwo, ob.: drzwi gnieźnieńskie, grób
 św. Sebalda w Norymberdze, krata kapł.
 Zygm., Lament opatowski, ludwisarze.
 Odporyszów, k. barokowy XVIII.
 Odrodzenie w Polsce ob.: budownictwo, ma-
 larstwo, rzeźba renesansowa.
 Ofiarowanie N. P. Marji płz. r. s. 64, 66,
 70—72.
 h. Ogończyk LIII.
 Ojcowie kościoła rz. r. s. 93.
 Olesko, zamek królewski XVIII.
 Oleśnica, k. z XV w. XLII, XLIII; — tablica
 erekcyjna z r. 1406. XLIII.
 Oleśnicki Jan sędzia ziemski krak. r. 1406.
 XLIII; — Zbigniew b. krak. i kardynał
 XV w. XLII, XLIII; — Zbigniew b. wło-
 cławski r. 1477. XLII.
 ołtarze: średn. wogóle 2; — w Bardjowie
 r. s. 27; — w Blaubeuren w Szwabii 51
 uw.; — w Bodzentynie r. s. 36, 158; tryptyk
 mal. 7; — w Creglingen 36; — w Dijon r. s.
 3 uw.; — w Felsztyńce r. s. LXVII, LXIX; —
 we Fryburgu z r. 1512. 51 uw.; — w Isen-
 heim z XV w. 93; — w Krakowie: św.
 Jana Chrzciciela w k. św. Florjana 12;
 w kapł. Loretańskiej u kapucynów LXXXVI;
 w kapł. Zyguntowskiej na Wawelu
 (srebrny ołtarz) 150; Marjacki dłóta Stwo-
 sza 1—100; św. Stanisława w k. Marjac-
 kim 44, 154—155, 157; — w Książnicach
 W. tryptyk r. s. 7, 36, 44; — w Lubece
 36 uw.; — z Lusiny tryptyk r. s. 44, 48; —
 w Łanowicach LXIX; — z Mickhausen
 43 uw.; — w Münnnerstatt 82—83; —
 w Ostrzyhomiu z r. 1519. 106; — w Rzymie
 w k. S. Marco r. 1469. 120; — w Schwa-
 bach 44, 79; — w Schwaz w Tyrolu X; —
 w Sterzing 35 uw.; — w Wiślicy XXXII; —

- w St. Wolfgang 22, 86; — w Wurzach 35 uw.; — ob. tryptyki.
- Ołyka na Wołyniu, zabytki XXXVIII; — zamek, sztych z XVII w. XCI.
- Opatów, kolegiata św. Marcina, Lament 123.
- Oplakiwanie Chrystusa płz. r. s. 65, 67, 81, 92.
- Ordinów rodzina rosyjska XVII w. LXXX.
- ornament sznurowy z dawnej kat. romańskiej na Wawelu XLV.
- ornamentacja grobowca króla J. Olbrachta na Wawelu 110—111.
- ornaty z XVII—XVIII w. w Oleśnicy XLIII; — ornaty stare z Szczepanowa XVI.
- h. Orzeł XVI; — Orzeł piastowski na zworniku w Wiślicy XXVIII, XXIX.
- Osobnica, dzwon LXXXVIII.
- h. Ostoja XVI.
- Ostrzyhom na Węgrzech 103; — fragmenty fryzu renesansowego 112; — fragmenty rzeźby renesansowej 106; — kapł. renesansowa z r. 1507. 106; — pałac renesansowy 105.
- Otfinów, k. drewniany XVIII.
- Pac Ludwik gen. w. pol. XIX w. LXXVII.
- Pacher snycerz XV w. 22, 86.
- Pachołowicki Stanisław kartograf królewski XVI w. LXXXIX.
- Paczoska Marcin rajca krak. XVII w. 7, 47.
- Padovano Jan Marja rzeźbiarz XVI w. 125, 126, 152, 156, XXIII, LXXXIII.
- Padwa, freski Giotta, 128, 129.
- Palczowice dzwon LXXXVIII.
- Palejowski rzeźbiarz XVIII w. XCIII, XCIV.
- pałace, ob.: Baranów, Czyżów, Klemensów, Kraków, Łobzów, Moskwa (Kremlin), Nowy Zamość, Ostrzyhom, Podhorce, Siedliszowce, Stary Zamość, Wilno, Zamość.
- papuga na drzeworytach XVI w. 134.
- »Parnas« Rafała LXXXIV.
- partyzana renesansowa I.
- Pasja, cykl obrazów w Felsztynie LXIX.
- Paszkowski Franc. XIX w. 12, 13, 27.
- Paweł z Aleppo XVII w. LXXIX.
- Paweł z Bydgoszczy bernardyn, stolarz XVII w. XCII.
- Pawłowski Mikołaj S. J. »murmajster« XVIII w. XCIII.
- Penni malarz XVI w. LXXXIV.
- perspektywa w płz. ołtarza Marjackiego 56, 57.
- Perugia, kapł. w kat. wykonana przez B. Buglioni XV w. 114.
- Petrus Magister złotnik XIV w. 103 uw.
- Piacentinus Jan rzeźbiarz XVI w. LXXXV—LXXXVII.
- pieczęć Karola Roberta króla węg. z r. 1331. 103 uw.
- o. Pierling T. J. prof. architektury w Połocku XIX w. XC.
- pieśni trenoidalne 124.
- pilaster renesansowy, fragment w Muz. Narod. w Budapeszcie 107.
- Pileckiej Katarzyny nagrobek w Pilicy XVI w. 152.
- hr. Pinińskiego L. galerja obrazów we Lwowie 138.
- św. Piotr apostoł rz. r. s. 35, 42—44, 67.
- Piotr Wielki car XVIII w. LXXIX.
- Piotra z Bnina płyta nagrobkowa z r. 1493. 101.
- Piotrkowczyk A., drukarz XVII w. 7 (i uw.).
- Piotrowina wskrzeszenie, obr. Czechowicza III.
- Pippo Spano (Filip Scolari) nadzupan temeszawski XV w. 103.
- da Pisa Izajasz rzeźbiarz XV w. 119.
- Pistoja, Ospedale del ceppo, 126.
- Pitti-Tornabuoni Franciszka, pomnik 126.
- Piwerski J. rysownik 123.
- piwnica z końca XV w. w kamienicy I. 23 na Rynku w Krakowie XXXVIII.
- Placidi Franciszek architekt XVIII w. I, VI, LXXIII, LXXIV.
- płaskorzeźby romańskie w Wiślicy XXVI—XXVII; — ob.: rzeźba.
- Płock, pomniki grobowe z XVI w. LXXXVI; — zamek biskupi LIV.
- płyta grobowa kr. Jana Olbrachta na Wawelu XVI w. 155; — Kallimacha 101; — Ocieskiego R. M. u dominikanów w Krakowie XVI w. 152; — Piotra z Bnina z r. 1493. 101; — Szydłowieckiego Z. w Opatowie XVI w. 147, 151, 152; — ob.: rzeźba.
- Podczaszyński P. B. rysownik 123.
- Podegrodzie, dzwon z XV w. XCII.
- Podhajce w szkicowniku Grotgera X.
- Podhorce pałac XVIII.
- Podkamień k. klasztorny barokowy XXXVIII.
- Pogoda W. stolarz XVIII w. XCIV.
- Pogorzelski stolarz-rzeźbiarz XVII w. LXXX.
- Pojmanie Chrystusa, obraz Joesta J. z Calcaru 129 uw.; — płz. r. s. 66, 67, 71.
- Pokłon trzech króli płz. 58, 59.
- Poldi Pezzoli muzeum ob. Medjolan.
- polichromja ołtarza Marjackiego w Krakowie 45—50, 54, 71—77, 81—84; — średnio-wiecznych ołtarzy 2—4.
- polichromja kościelna, ob.: Binarowa, Dąbrówka polska, Dębno, Felsztyn, Krużłowa, Libusza, Moszczenica, Rogi, Wiślica.
- Połock, katedra unicka barokowa LXXXIX.
- pomnik matrony h. Ciołek w Brzezinach XVI w. 158; — Fr. Pitti-Tornabuoni 126; — Niszczyckiego r. 1557 w Płocku LXXXVI; — nieznanego kanonika XVI w. tamże I, XXXVI; — ob. rzeźba.
- Poncino Tomasz architekt XVII w. III.
- Poniatowski ks. Józef I.
- Popiel Paweł konserwator XIX w. 11, 12, 14, 26, 27, 31, 33, 48, 94.

- portal k. w Żabnie XVIII; gotyckie portale w Szczepanowie XVI.
- portret St. Batorego pendzla M. Koebera LII; — Bony drzeworyt 141; — Jana III Sobieskiego pendzla Triciusa II; — Ludwika Jagiellończyka w zbiorach hr. L. Pinińskiego 138; — Maksymiljana I w Muz. państw. w Wiedniu 138, 139; — Marji Kazimiery królowej pendzla Triciusa II; — Niewiarowskiego Przeclawa XVI w. LIII; — rodziny Lod. il Moro pendzla B. Zenale 133; — Sforzy Bianki Marji żony Maksymiljana I, 138, 139; — Sforzy Francesca II Marji 136; — Sforzy Francesca brata królowej Bony 135, 136; — Zygmunta I króla w zbiorach hr. L. Pinińskiego 138, drzeworyt 138, 140; — Zygmunta III pendzla Koebera LII; — Zygmunta Augusta królewicza, drzeworyt 132—137; — ob.: malarstwo.
- posągi dłóta Dalmaty XV w. 104—105.
- posążek kamienny Kazimierza W. w Wiślicy XXX; — M. B. Łokietkowej tamże XXXIII.
- Potocki Andrzej podczaszy kamieniecki r. 1594. XLVI i uw.; Wojciech wojewoda bełski XVIII w. 8.
- Powrót Joachima, fresk Giotta w Padwie 129. pozłotnicy, ob.: Bernard, Bothner, Krywult, Leszczyński M.
- Poznań, k. pojezuicki II, III, XCIII; — obraz Gryglewskiego w Muz. Tow. Pizyjaciół Nauk 16.
- Poznański Paweł Bazyl malarz XVII w. LXXX—LXXXII.
- h. Półkozic XVI, LIII.
- Pöppelmann Karol Fryderyk architekt XVIII w. LVIII, LIX; — Mateusz Daniel architekt XVIII w. LVIII, LIX, LXXII.
- Praga, zbiory numizmatyczne 145.
- predella ołtarza Marjackiego w Krakowie 87, 100.
- de Predis Ambrogio malarz XV—XVI w. 133, 138.
- Proszowice, k. gotycki XXII.
- h. Prus XVII.
- Pruszcz »Kościoły krakowskie...« 8.
- Przemowa Stanisław bernardyn stolarz XVII w. XCII.
- Przemysław, drzeworyt z Kroniki Miechowity 144.
- Przybyłkiewicz Wojciech S. J. architekt XVII w. III.
- »Przywilej opatowski« XVI w. XXXIX.
- Ptaśnik Jan Dr. prof. »Cracovia artificum« 82 uw., 148.
- Puławy, Świątynia Sybilli I.
- Pułtusk, kolegiata i zamek biskupi LIV.
- Rabski, muzyk i dekorator XVII w. LXXX.
- Rabszyn zamek XVI w. LXXXVIII.
- rachunki dworu Jagiełły z lat 1388—1420. XLII; — Jana Firleja podskarbiego z r. 1590. LII; — królewicza Zygmunta Jagiell. 102, 103.
- ks. Raciborski Jan fundator k. na Woli w Warszawie r. 1611. LV.
- Radawa, k. drewniany XIX.
- Radłów, k. gotycki X—XIII; — dzwon z XIV w. XIV.
- Radoszkowice, inwentarz zamku z r. 1549. XCII.
- Radości Marji 50.
- h. Radwan LIII.
- Radyszewski drukarz XVII w. LXXX.
- ks. Radziwiłł Michał Kazimierz XXXVIII; — ks. Radziwiłł Sierotka XCI.
- Radziwiłłówna Barbara, królowa, »Napis nad grobem...« pieśń trenoid. z r. 1558. 124.
- Rafael Santi malarz XVI w. 129, LXXXIV.
- Rastawiecki E. bar. XXXIX.
- ratusza krak. inwentarz z r. 1679. 7.
- ratusze, ob.: Szydłowiec.
- h. Rawicz na zworniku w Wiślicy XXIX.
- Rądelski kamieniarz XVIII w. XCIV.
- refektarz kl. w Koprzywnicy, bud. got. XXXVI, XXXVII.
- relikwiarz z XVIII w. w Oleśnicy XLIII.
- Renesans na Węgrzech 102—113; — ob.: budownictwo, rzeźba renesansowa.
- restauracja k. P. Marji w Krakowie w XVIII w. 8; — ołtarza Stwosza w k. Marjackim w Krakowie z XVII w. 7; z r. 1795. 8; z lat 1866—71. 5, 6, 14.
- rękopisy iryjskie XLIV.
- Riemenschneider Tillman snycerz XV w. 82; — jego dłóta ołtarz w Creglingen 36.
- della Robbia Jan rzeźbiarz XVI w. 126.
- Robusti Domenico malarz XVI w. LXIII.
- Rogi, polichromja k. św. Anny CIII.
- Rogów, dwór drewn. z XVII w. XI.1.
- Rohacewicz złotnik XVII w. XCI.
- Romano Giulio malarz XVI w. 129; — Paolo rzeźbiarz XV w. 120.
- Rondelli, ob. Rądelski.
- Rossellino Antonio rzeźbiarz XV w. 116; — Bernard rzeźbiarz XV w. 117, 118.
- Roterodamus Erasmus, »Lingua«, druk. z r. 1526. 147.
- Rubens, portret synów w Galerji ks. Liechtensteina w Wiedniu 136.
- Rudnicki Przemysław S. J. XVII w. LXI.
- Rudnik, k. drewn. XIX.
- Ruszcza, dzwon LXXXVIII.
- rycina z r. 1643 na karcie tytułowej książki »Synodus dioecisana...« 7; — ryciny Adama Albrechta VI—VII.
- Ryga, plan rytow. XVII w. LXV.
- rysownicy, ob.: Dietrich F. K., Dudrak A. J., Kielisiński K. W., Kołomołocki, Łepkowski

- Ludwik, Maszkowski, Piwarski, Podczaszynski, Stróżecki, Strubicz (Strobicz) M. rysunki architektoniczne Placidiego Fr. XVIII w. LXXIV; — architektury warszawskiej z czasów saskich LIV; — Dudraka A. J. z ołtarza Marjackiego w Krakowie 17; — Grotgera A. III—X; — Kołomołockiego Wład. XXII; — Cerchy i Łepkowskiego z ołtarza Marjackiego 15, 16, 23.
- rytony z epoki mykeńskiej XL.
- rytownicy, ob.: Adam A., HR monogramista, Makowski T.; — ob.: sztymarze.
- Rzewuski Walery fotograf 15, 16.
- rzeźba barokowa: fig. św. Anny r. s. 63; fig. św. Barbary w Felsztynie LXIX; płz. w Felsztynie LXVII; nagrobek Lwa Sapiehy w Wilnie XCII; — Chr. w studni, rz. w Dąbrówce polskiej CV.
- gotycka: na zwornikach w Wiślicy XXIX; na ratuszu w Bruges 3; płz. ołtarza Marjackiego w Krakowie, r. s. 66—80; grobowiec ces. Maksymiljana w Innsbrucku X; posązek Kazim. W. w Wiślicy XXX; fig. drewniana Łokietka w Wiślicy XXXIII; M. Boska z Dzieciątkiem, rz. drewn. w Wiślicy XXXI; M. Boska Łokietkowa, posązek w Wiślicy XXXIII; płz. Stwośza w Norymberdze 79 uw., w Krakowie 1—99; wspornik w k. św. Jana w Gnieźnie XXIX.
- klasyczna: płaskorzeźby 130; sarkofag rzymski w Cannes 126.
- renesansowa: w Bodzentynie posągi r. s. 158; w Branicach dekor. L, LII; w Budapeszcie fragm. dekor. 106—109, 111; z Budapesztu 3 posągi dłota Dalmaty Gio. 104—105; w Opatowie »Lament« 123. III; w Ostrzyhomiu fragm. fryzu 101 fig., 106, 112; w Padwie Donatella 128; tamże Padovana 125; w Pistoji della Robbia J. terrakotowe 126; w Rzymie dł. Bregno A. 119; tamże dł. Dalmaty G. 120, 121; tamże dł. Mina da Fiesole 120, 121; tamże ołtarz w k. S. Marco 120; w Sancygniowie dekor. LII; w Urbino dł. da Milano Ambr. 116; z Wyszehradu fontanny 104, tympanon 107; — nagrobki: kard. Alanusa w Rzymie 119; Bera J. w Krakowie LXXXVI; arcyb. Boryszowskiego w Gnieźnie 106; Bruni Leon. we Florencji 117, 118; Capranica w Rzymie 121; h. Ciołek matrony w Brzezinach 158; kard. Coca w Rzymie 119—121; Cuspiniana w Wiedniu 146; dłota Dalmaty 3 grobowce w Rzymie 121; p. Eugeniusza IV w Rzymie 119; Firlejów w Bejskach L uw.; kard. Fryderyka Jagiell. na Wawelu 101, XVIII; Gianelli'ego G. w Ankonie 121; Giugni B. we Florencji 118; Gładyszowej w Szczepanowie XVI; b. Gomiela w Rzymie 121; arcyb. Gruszczynskiego w Gnieźnie 106; Guicciardiniego w Krakowie LXXXV, LXXXVII; Herburtów w Felsztynie LXVII, LXIX; Inghirami F. we Florencji 118; b. Izdbieńskiego w Poznaniu 158; Jana z Głogowca w Kutnie LXXXVI; kr. Jana Olbrachta na Wawelu 101, 102, 109—111, 114, 116—118, 120—122, 155; Kallimacha w Krakowie 101, 102; Konieckiego tamże LXXXV; kard. Lebretto w Rzymie 119—121; arcyb. Łaskiego w Gnieźnie 106; b. Maciejowskiego w Krakowie 158; Maleszowskiego tamże LXXXV—LXXXVII; di Medici O. we Florencji 118; nieznanego kanonika w Płocku LXXXVI; niezn. szlachcica w Zbylitowskiej Górze XVII; Niszczyckiego w Płocku LXXXVI; Ocieskiego w Krakowie 152; Pandolfiniego G. we Florencji 118; p. Pawła II w Rzymie 120; Pileckiej w Pilicy 152; Piotra z Buina 101; Pitti-Tornabuoni Fr. fragment 126; della Rovere Cr. w Rzymie 119; Roverelli w Rzymie 121; b. Roverelli w Ferrarze 113, 116; Sancygniowskich Anny i Jakóba w Sancygniowie LII; Sassetty w Rzymie 119; kard. Savelli tamże 119, 120; Szydłowieckich w Opatowie 130, 147, 151, 152, III; Tarnowskiego J. A. w Tarnowie 152; kard. Tebaldi G. w Rzymie 120.
- romańska: grobowiec ks. Adelajdy w Sandomierzu XCV; drzwi brązowe w kat. w Gnieźnie LXXXII; płz. w Wiślicy XXVI—XXVII.
- rokoko: św. Jan Chrzciel XCV.
ob.: Chrystus, grobowce, kapitele, Norymberga, odlewnictwo, płyty, pomniki, sarkofagi, snycerstwo, tablice, tympanony.
- rzeźba krakowska w epoce średn. wpływy obce XXXIX.
- rzeźbiarze, ob.: Bregno, Brzostowski, Caraglio, Cellini, Cini, Dalmata, Donatello, Ferucci Andrea i Francesco, da Fiesole Maso i Mino, Fiorentino Antonio i Pippo, Ghiberti, Italus Franc., Jan Florentczyk, Krafft, Krakowczyk Franc., Leopard, Lombardo Tullio, da Majano Benedetto, Michałowicz z Urzędowa, da Milano Ambrogio, Padovano J. M., Palejowski, Piacentinus J., da Pisa Izażasz, della Robbia, Romano Paolo, Roscellino Ant. i Bernard, Santi Guci, Sansovino, da Settignano Desiderio, da Simone Francesco, Stella P. P., Stwośz St. i Wit, Syrlin J., Tatarkiewicz, Thorwaldsen, Verrocchio, Vischer P., Zaborski. ob. snycerze.
- Rzym, Galeria Barberinich portret Guidobalda Montefeltre 137; — kapł. Sykstyńska, Cancellata 121; — Watykan, appartamento Borgia 121; Stanza della segnatura LXXXVI; portret Sforzy Fr. 135, 136.

- Sachs Hans poeta XVI w. 124.
 Sadez Feliks bernardyn kowal XVII w. XCII.
 Salomon król, plrz. w kapł. Zygmuntowskiej XVI w. 125.
 Samuel z Warszawy bernardyn stolarz XVII w. XCII.
 Sancygniów w pow. miechowskim, rzeźby z XVI w. w k. paraf. LII.
 Sancygniowska Anna h. Mora XVI w. LII.
 Sancygniowski Jakób starosta szydłowski XVI w. LII.
 Sancygniowskich grobowiec XVI w. LII.
 Sandomierz, dom Długosza XVI; — dom kapitulny z XVIII w. XCIV; — katedra, freski średniow. I; kapł. mansjonarska, przebudowa XVIII w. XCIII; sygnatura XVIII w. XCIV; — kl. benedyktynek, przebudowa XVIII w. XCIII; k. benedyktynek, sygnatura XVIII w. XCIV; — k. św. Jakóba XIII w. XCIV—XCV; pomnik ks. Adalajdy XCV.
 Sankt Gallen, kl. w Szwajcarji XLIV.
 Sankt Joachimstal, mennica 145.
 Sankt Wolfgang, ołtarz Pachera r. s. 22, 86.
 Santi Guci rzeźbiarz i architekt XVI w. XLIV, XLVI—LII.
 Sansovino rzeźbiarz XVI w. 126.
 Sapieha Lew, wojew. wileński XVII w. XCI; — nagrobek w k. św. Michała w Wilnie XCII.
 sarkofag madrycki rz. klas. 130; — rzymski w Cannes 126; — sarkofagi rzymskie, wpływ ich na odrodzenie włoskie 129.
 v. Sabisch Walenty architekt XVII w. XVIII.
 S. C. monogram Stanisława z Mogiły XXXIX.
 Scandelli Antonio muzyk XVI w. 124.
 Schäußelein Hans drzeworytnik XVI w. 149.
 Schlicków hr. rodzina 145.
 Schnewlin-Altar z r. 1512 w kat. we Fryburgu 51 uw.
 Schoensperger drukarz XVI w. 149.
 Schongauera sztych »Pojmanie Chr.« 79 uw.
 Schüchlin Hans, malarz XV w. 43 uw.
 Schwabach, ołtarz 44, 79.
 Schwarz Hans medaljer XVI w. 142, XXXVIII.
 Schwaz w Tyrolu, zaginiony ołtarz X.
 Scolari Filip (Ozorai albo Pippo Spano) nadzupan temeszwarski XV w. 103.
 Sesselschreiber Gilg XV w. X.
 da Settignano Desiderio rzeźbiarz XV w. 118.
 Sękowa k. drewniany XVIII, XCV.
 Sforza Bianka Marja żona Maksymiljana I. 138; — Francesco II Marja XVI w. 135; portret w Glasgow 134—136; — Francesco, brat królowej Bony 135; portret w Watykanie 134—137.
 Sieciechów, k. pobenedyktyński XXII.
 Siedliszowce, pałac XVIII.
 Sielawa A. metropolita 1651 r. XCI.
 Siemiński Lucjan, krytyka restauracji ołt. Marjac. 94.
 Sieniatyczne, k. barokowy z XVII w. XCI.
 Sieniawa, k. poddominikański XIX.
 Sienna, k. gotycki XXII.
 ks. Sierakowski kan. sandomierski XVIII w. XCIII.
 da Simone Francesco rzeźbiarz XV w. 118.
 Singreiner drukarz XVI w. 146.
 Skała Kmity, akwarela Grotgiera IX.
 skarbiec koronny na Wawelu, zabytki broni I.
 Skokówka, zamek XVI w. XLV, LXII.
 Skorulscy trzej bracia, panegiryci XVII w. XCI.
 Skotniki, freski z XIV w. XCV.
 ślusarstwo, ob.: krata w k. św. Krzyża w Warszawie.
 Słonim, k. barokowy z XVII w. XCI.
 Śmierć N. P. Marji ob.: Zaśnięcie.
 Smuglewicz Łukasz malarz XVIII w. LXXIV, LXXV.
 snycerstwo: fig. św. Barbary w Felsztynie LXIX; plrz. w Felsztynie LXVII; fig. Łokietka w Wiślicy XXXIII; fig. Matki B. z Dzieciątkiem w Wiślicy XXXI; rz. na ołtarzu w Bodzentynie 158; rz. W. Stwosza w Krakowie 1—99, w Norymberdze 79.
 snycerze, ob.: Adam z Lublina, de Baers Jacques, Cholewicz Józef, Molinkiewicz, Pacher, Pogorzelski, Riemenschneider T., Stwosz St. i Wit, Szeps M., Wakulski, Wawrzyniec z Magdeburga.
 Sobieszczański J., archeolog XIX w. 123.
 Sokal, k. klasztorny barokowy XXXVIII.
 sokół, jego znaczenie symboliczne 133—134.
 Sokołowski Marjan Prof. Dr. 123, 125, XXVI.
 Spoleto, katedra 113.
 Springinkle Hans drzeworytnik XVI w. 149.
 h. Śreniawa XLI, LXVII.
 stalle, ob.: Leżajsk k. bernardynów; Lwów k. bernardynów; Wiślica.
 Staniątki, dzwony LXXXVIII.
 św. Stanisław, rz. drewn. na ołtarzu w Bodzentynie 158; — figura drewn. na ołtarzu Marjackim w Krakowie 87, 93.
 św. Stanisław pod Haliczem, cerkiew, bud. romańskie XXXVIII.
 Stanisław August król polski I.
 św. Stanisław Kostka, Komunja, obraz Czechowicza III.
 Stanisław z Mogiły minjaturzysta XVI w. XXXIX.
 Stare Sioło, zamek XIX.
 Stary Sącz, k. klasztorny XVII.
 Stary Zamość, pałac XVI—XVII w. XLVI.
 Staszkówka, k. drewn. XVIII.
 Stattler W. K. dyrektor Szkoły sztuk pięknych w Krakowie XIX w. III; — pamiętniki LXXVII.
 Stehlik kamieniarz XIX w. 26.
 Stella Pier Paolo rzeźbiarz XVI w. 125.
 h. Sternberg XXIX.
 Sterzing, ołtarz z r. 1450. 35 uw.

- stiukatorzy, ob.: Bianco, Kosiński Błażej.
 stolarstwo, ob. stalle.
 stół z XVII w. w zbiorach U. J. XL.
 Stosz (Stwosz) Wit, pisownia nazwiska 82 uw.
 Strassburg, tympanon rz. portalu bocznego
 z XIII w. w katedrze 35 uw., 92, 93.
 Strigl Bernard malarz XV—XVI w. 138.
 Stróżecki J. rysownik XIX w. 10; — rysunki
 ołtarza Marjackiego w Krakowie 16.
 Strubicz (Strobicz) Maciej kartograf i rysow-
 nik XVI—XVII w. XCI.
 Studnickiego Gizberta »Przewodnik po Wil-
 nie« XCII.
 Stwosz Stanisław rzeźbiarz XVI w. 7, 154.
 Stwosz Wit rzeźbiarz XV w. 1—99, X, XXIII,
 XXXIX; — monogram 95; — polichromja
 ołtarza Marjackiego w Krakowie 81—84; —
 rysunek do ołtarza bamberskiego 6, 36; —
 jego uczniowie 102; — pisownia nazwiska
 ob.: Stosz; — ob. snycerstwo.
 Syrlin Wit z wnuczką, obr. J. Matejki 13.
 Świątynia Sybilli w Puławach I.
 Świrz, zamek XVIII.
 synagogi, ob.: Gwoździec, Jabłonów, Krzeszów,
 Żółkiewka.
 Syrlin Jörg senior rzeźbiarz XV w. 6, 22.
 Szafraniec Hieronim starosta chełciński XVI
 w. 124.
 Szalowa, k. drewniany XCV.
 Szarffenberg drukarz XVI w. 146.
 h. Szaszor XVI.
 Szczerzeszyn, k. i kl. franciszkanek LXII.
 Szczepanów, chrzcielnica brązowa z r. 1535.
 XVII; — k. gotycki X, XV—XVII; —
 portale gotyckie XVI.
 z Szczepanowa fragmenta tryptyków ob.: Tar-
 nów, Muz. djec.
 h. Szeliga XXIX.
 Szembek Antoni podkom. gen. woj. krak.
 XVIII w. LXXIII.
 Szeps Mateusz snycerz XVIII w. LXXV.
 Szewna, k. z XVIII w. XCIII.
 szkicowniki, og. 130, 131; — Grottgera III—
 X; — wenecki XVI w. 131.
 szpada Zygmunta Augusta I.
 o. Szpakowski T. J. prof. architektury w Po-
 łocku XVIII w. XC.
 Sztuttgart, Muzeum, rysunek Jörga Syrlina sen. 6.
 szycharze, ob.: Cavalerius J. Bapt., Lauro Ja-
 como.
 szychy bitew z wyprawy inflanckiej roboty
 Laura XVII w. LXV.
 Szydłowiec, k. gotycki XXII; — ratusz rene-
 sansowy XXII; — tryptyk mal. 36.
 Szydłowiecki Krzysztof kanclerz XVI w. 123,
 131; — jego grobowiec w Opatowie III; —
 jego herb, drzeworyt z r. 1526. 147.
 Szydłowiecki Zygmunt syn kanclerza XVI w.
 125; — jego płyta grobowa w Opatowie
 130, 147, 151, 152.
 Szyszko Bohusz A., »Kościoły polskie dwuna-
 wowe« XXVI.
 tablica erekcyjna w Oleśnicy r. 1406. XLIII;
 w Radłowie X—XI; w Szczepanowie r. 1470.
 XVII; w Wiślicy r. 1464. XXXI; — gro-
 bowa z medaljonami Korycińskich u do-
 minikanów w Krakowie XVI w. LXXXVI;
 nieznanego u franciszkanów w Krak-
 owie XVI w. LXXXVI, LXXXVII; J. Pta-
 szyńskiego w Wiślicy r. 1800. XXXI; —
 pamiątkowa we Frywałdzie XXI; z powodu
 ukończenia restauracji ołtarza Marjackiego
 w Krakowie 96.
 taca z XVII w. ze zbioru ks. Lubomirskich
 w Krakowie XL.
 Tarnobrzeg, k. dominikanów XIX.
 Tarnopol, k. klasztorny barokowy XXXVIII.
 Tarnów, Muz. diecezjalne, fragmenta trypty-
 ków z Szczepanowa XVII.
 Tarnowski Jan hetman w. kor. XVI w. 123,
 131; Jan Aleksander, jego nagrobek w kat.
 tarnowskiej XVI w. 152.
 Tatarkiewicz Jakób rzeźbiarz XIX w. 9, 23, 42, 98.
 Teter M. wykonawca kraty żel. do k. św.
 Krzyża w Warszawie XVIII w. LV.
 tetrakonchos, typ k. na Wschodzie XLI.
 Thelot I. A. złotnik XVII w. XI.
 Thorwaldsen Bertel rzeźbiarz XIX w. 9, 41.
 Tintoretto j. (Robusti Domenico) malarz XVI
 w. LXIII.
 św. Tomasz, obraz Tintoretta j. w k. w Zamo-
 ściu LXIII.
 Tomicki Piotr b. krak. XVI w. 123, 124; —
 jego portret pendzla H. Dürera 147, 150.
 h. Topór LXVII.
 Towarzystwo nauk. krak., Oddział archeolo-
 giczny 12.
 h. Trąby XVI.
 Trębowa w szkicowniku Grottgera IX, X.
 Treter T. XVII w. XCI.
 Tricius Aleksander malarz XVIII w. LXV,
 LXVI; — Jan malarz XVII w. II, LXV, LXVI.
 trikonchos, typ k. na Wschodzie XLI.
 Troki, zamek, szych z XVII w. XCI.
 Trójca pod Zawichostem, k. z XVIII w. XCIV.
 Trybuchowce w szkicowniku Grottgera X.
 tryptyki średniow. og. 18—20; — ob.: Kra-
 ków, Wawel; Książnice W.; Lusina; Szcze-
 panów; Szydłowiec; Żywiec.
 Trzy Marje u grobu Chr. płuż. r. s. 72, 81.
 Tullio Lombardo rzeźbiarz XVI w. 125.
 Turini Baldassare XVI w. LXXXIV.
 Turobin, k. z XVII w. LXII.
 Tycjan malarz XVI w. 36, 126, 129.
 tympanon ob.: Strassburg, Wyszehrad.
 Uhnów, k. paraf. barokowy XXXVIII.
 Ukrzyżowanie płuż. r. s. 61, 81; — obraz Ra-
 faela LXXXIV.

- Umbranowski Cyprjan malarz XVII w. LXXXI.
 Ungler Fl. drukarz XVI w. 146—147.
 Urbino, Palazzo Ducale 112, 113, 116.
 Uśpienie N. P. Marji ob.: Zaśnięcie.
- »V ze strzałą« znak mistrza drzeworytnika z XVI w. 146.
 Vajda-Hunyad, zamek 105.
 Vasari 104.
 Verrocchio malarz i rzeźbiarz XV w. 104, 126, 128.
 Via felicitatis, druk z r. 1513. 140.
 Vietor Hieronim, drukarz XVI w. 132, 141, 145—148.
 da Vinci Leonardo 127, LXXXIII.
 Vischer Piotr, rzeźbiarz XV w. 6, 101, X.
 hr. Visconti Arconati zbiory w Paryżu 139.
 Vitez Jan b., humanista węg. XV w. 103, 105.
 Viterbo, Madonna della quercia 113.
 Vratislaviensis Michael, »Expositio hymnorum«, druk z r. 1516. 147; — »Prosarum dilutidatio...«, druk z r. 1530. 147.
- św. Wacław rz. na ołtarzu w Bodzentynie 158; — posąg w kapł. Zygmuntońskiej na Wawelu 156—158; relikwie na Wawelu XLIV.
 Wagner Hans ludwisarz XVI w. XCII.
 Wakulski Kazimierz snycerz XIX w. 14, 15, 29—33, 42, 45, 78.
 św. Walenty, obraz w Felsztynie LXVII.
 Warszawa, amfiteatr w ogrodzie Saskim, XVIII w. LVIII; — Bibl. Zamojskich XLIV; — budowle z czasów saskich LIV; — Gartenhaus willa H. Brühla LVI; — Kalwarja wzdłuż Aleji Ujazdowskich LVII, LVIII; — katedra św. Jana LIV; malowidła Smuglewicza tamże LXXIV; — k. i kl. brygitek LVII; — k. franciszkanów LIV; — k. kapucynów, kapł. królewska LIV, LVI, LVII; — k. św. Krzyża LIV, LV; — k. i kl. reformatów LIV; — k. św. Stanisława na Woli LVI; — k. św. Wawrzyńca na Woli LIV—LVI; — Muz. Narodowe, akwarela Łepkowskiego 1866 r. 16; — pałac Brühlowski LVI, LVII; — pałac Saski XVIII w. LXXII; — Tow. opieki nad zabytkami, fotografie rysunków budowli saskich LIV; — zamek królewski XXIII; — Zamoyskiego hr. M. zbiór, obr. z XVII w. Zwycięstwo pod Wiedniem II; — zbrojownia, bud. z XVIII w. LVII.
 Watykan, portret Fr. Sforzy 135.
 Wawel patrz Kraków.
 Wawrzyniec z Magdeburga snycerz XV w. XXIII.
 o. Wąsowski Bartłomiej S. J. architekt XVII w. III.
 »Weisskunig« cesarza Maksymiljana 149.
 Weisstien, plan ryt. z XVII w. LXV.
 Wenecja, Pinacoteca dell'Accademia 131.
 van der Weyden Rogier malarz XV w. 3.
 Widener'a zbiory w Filadelfji 139.
 Wiedeń, Akademia sztuk pięknych, rysunek Vischera 6; — Galerja ks. Liechtensteina, portret synów Rubensa 136; — Muz. państwowe, portret ces. Maksymiljana I. 138—139; szkatuła warcabowa Kelsa H. 143.
 Wieliz m., przemysł artyst. XVII w. XCII.
 Wielki Warządyn m. na Węgrzech 103.
 Wielopolskich pałac w Krakowie, malowania sufitowe z r. 1813. LXXXVIII.
 h. Wieniawa XVI, XVII, XXXV.
 Wietrzychowice, k. drewn. XVIII.
 Wilno, kapł. św. Kazimierza LXIII; — k. św. Jana, św. Katarzyny, misjonarzy, ś. Rafała XC; — nagrobek Lwa Sapiehy w k. św. Michała XCII; — pałac Radziwiłłów LXXIX; — widok miasta, sztych z XVII w. XCI.
 winjety, drzeworyty 1513 r. 149.
 Winniki w szkicowniku Grottgera X.
 Wiślica, dom Długosza XVI; — kolegjata XXII; ślady romanizmu XXIII—XXXVI; polichromja średn. XXXI; — rzeźby średniowieczne XXVI—XXXIII; stalle, mal. z XVIII w. XXXII.
 Władysław Łokietek król polski, drzeworyt w Kronice Miechowity 142; posązek r. s. w Wiślicy XXXIII; — Wł. Jagiełło, drzeworyt w Kronice Miechowity 142; — Wł. Jagiellończyk król czeski i węg. 102, 103, 105, 111; drzeworyt w Kronice Miechowity 142; — Wł. Warneńczyk 103^e; — Władysław IV król polski XIX.
 włócznia z XIV w. I—II.
 Wniebowstąpienie Chr. pırz. r. s. 60—62, 80, 91, 92.
 Wniebowzięcie M. Boskiej, obr. w Felsztynie LXIX; — pırz. ołtarza Marjackiego 35, 36; — pırz. r. s. w k. św. Wojciecha w Poznaniu 152—153.
 Wochowski Karol malarz XVIII w. 9.
 św. Wojciech LXXXII; — figura drewn. na ołtarzu Marjackim w Krakowie 87, 93.
 Wojciechowski kamieniarz XVIII w. XCIV.
 Wojnarowski J. malarz XIX w. LXXXVII.
 Wojnicz, k. paraf. XVII.
 Wolmar, plan ryt. z XVII w. LXV.
 Wolski Mikołaj, marszałek w. kor. XVII w. XVIII.
 Woźniki, dzwon LXXXVIII.
 wspornik w k. św. Jana w Gnieźnie rz. z XIV w. XXIX; — wsporniki w kolegjiacie w Wiślicy rz. średn. XXX.
 Wurzach, ołtarz mal. z r. 1437. 35 uw.
 wykusz w zach. skrzydle zamku krak. 110.
 Wysokie Koło, k. parafjalny XXII.
 Wyszehrad m. na Węgrzech 103; — fontanny dłuta Ferucciego i Verrocchia XV w.

- 104; — zamek 105; tympanon z Madonną 107.
- »Wzory sztuki średn.« E. Rastawieckiego 16.
- Zabierzów w szkicowniku Grottgera X.
- Zaborski Piotr, złotnik i rzeźbiarz-dekorator XVII w. LXXXI.
- Zaleskiego Bohdana portret LXXVII.
- Założce, zamek Wiśniowieckich XVIII.
- Zamech dziś Zamek wieś w Lubelskiem XLV i uw.
- zamki, ob.: Brody, Brok, Brzeżany, Budzyń (Buda), Dunajów, Frywałd, Jezów, Kleck, Kraków, Krasiczyn, Laszki Murowane, Lisko, Lubowla, Majkovec w Sławonji, Marjampol, Mirów, Nieśwież, Olesko, Otyka, Płock, Pułtusk, Rabsztyn, Radoszkowice, Skokówka, Stare Sioło, Świrz, Troki, Vajda-Hunyad na Węgrzech, Warszawa, Wyszehrad na Węgrzech, Założce, Zawalów, Zbaraż, Żółkiew.
ob.: pałace.
- Zamoyska Barbara r. 1610. LXIV.
- Zamoyski Jan hetman i kanclerz XVI w. XLIV—XLV; — Klemens ordynat XVIII w. LXXII; — Stanisław ordynat XIX w. LXXVII; — Tomasz ordynat XVII w. LXI, LXII.
- Zamość m. XLVI; — collegjata z XVI—XVII w. XLV i uw.; — pałac z XVI w. LXXII; malowidła Smuglewicza Łukasza XVIII w. LXXIV.
- Zaśnięcie N. P. Marji jako motyw w sztuce średniow. 34—36; — w ołtarzu Marjackim rz. r. s. 34 i nast., 92; — w tympanonie kat. strassburskiej 92—93; — w Żywcu 153.
- Zator, dzwon z XV w. XCII.
- Zawalów, zamek XIX.
- Zawichost, k. i poklasztorny budynek franciszkanów XXII.
- Zbaraż zamek XIX.
- zbiory: hr. Arconati Visconti w Paryżu 139; — Beattiego w Glasgowie 136; — w Chebie 143, 145; — Dąbcańskiej H. we Lwowie V—VII, IX; — w Klemensowie LXXVI, LXXVII; — w Kolinie 143, 145; — ks. Liechtensteina w Wiedniu 136; — ks. Lubomirskich LII; — hr. Pinińskiego we Lwowie 138; — w Pradze 145; — w Tarnowie XVII; — w Wenecji 131; — Widenera w Filadelfji 139; — w Wiedniu 6; — Zamoyskiego hr. M. w Warszawie II.
ob.: muzea.
- Zborowscy Marcin i Piotr, r. 1563. XLIII.
- Zbylitowska Góra, k. i pomnik renesansowy XVII.
- Zenale Bernardo malarz XV w. 133.
- Zesłanie Ducha św. płz. r. s. 60—62, 70—76, 80, 81, 91, 92.
- Zgorzelice (Görlitz), kapł. Grobu Zbawiciela XV w. LVII.
- złotnictwo, ob.: kielichy, korona, misy srebrne, naczynia srebrne, relikwiarz, taca.
- złotnicy, ob.: Dydrych Wit, Flötner Piotr, Lanier Benjamin, Petrus Magister, Rohacewicz, Thelof I. A., Zaborski P.
- Złożenie Chr. do grobu, płz. r. s. 65, 67, 92, 95; — fresk Giotta w Padwie 128; — miedzioryt Mantegni 127, 128.
- Zmartwychwstanie, płz. r. s. 59, 61, 76, 80; — obr. włoski w Galerji Berlińskiej 133.
- Zwiastowanie N. P. Marji, płz. r. s. 53, 54, 74—76, 78; — płz. r. s. na ołtarzu w Felsztynie XVI—XVII w. LXXVII; — Zwiastowanie pasterzom, fresk Giotta w Padwie 129.
- Zwierzyniec w Lubelskiem, k. paraf. malowidła Ł. Smuglewicza XVIII w. LXXXV.
- zworniki średn. w k. w Stopnicy XXX; — gotyckie z XIV w. w collegjacie w Wiślicy XXVIII—XXXI.
- Zwycięstwo pod Wiedniem, obr. z XVII w. II. św. Zygmunt, posąg w kapł. Zygm. na Wawelu XVI w. 125, 156.
- Zygmunt August, królewicz, portret drzeworytniczy 132—137, 140; — Luksemburczyk król węg. 105; — I. Stary jako królewicz 102, 103, 115, 116; król 105, 106, 123; portret w zbiorach hr. L. Pinińskiego 138; portret drzeworytniczy 138, 140; profil na medalach i monetach 145; — III Waza, portret pendzla Koebera LII.
- Żabno, k. brk. XVIII.
- Żebrawski T. Dr. archeolog XIX w. 12—14, 23, 27, 47.
- o. Żebrawski T. J. prof. architektury w Połocku XVIII w. XC.
- Żebrowski Walenty bernardyn malarz XVIII w. XCII.
- Żółkiew, zamek XVIII.
- Żółkiewka, synagoga drewn. XXXVIII.
- Żyliński (Zieliński) J. N. malarz XIX w. LXXVII.
- Żywiec, tryptyk r. s. 7, 44.

